

Altink-affaire II

18 jaar juridische kunststrijd

DEEL III

De acties van een kunstliefhebber tegen het vervalsen van kunst, in het bijzonder die van de kunstkring De Groninger Ploeg en tegen de handel en het verhandelen van valse kunst, 2003-2020.

Groningen, maart 2021

De eerste maatschappelijke missie van Johan Meijering

Altink-affaire II

18 jaar juridische kunststrijd

2003 - 2020

De eerste maatschappelijke missie van Johan Meijering

Colofon

ISBN: 978 90 8314702 4

2021

© 2021 Johan Meijering

Samenstelling: Drs. J.L. Meijering

Deze publicatie is tot stand gekomen onder auspiciën van de Johan Meijering Stichting.

Inhoudelijke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid ligt bij de auteur/samensteller.

Deze heeft alle mogelijke moeite gedaan om rechthebbenden van copyright/beeldrecht te achterhalen.

Vormgeving: Elzo Smid Ontwerp

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in geautomatiseerde gegevensbestanden en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm op op welke wijze dan ook. zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van de auteur/samensteller.

Type- en zetfouten voorbehouden.

Deze publicatie is tot stand gekomen onder auspiciën van de Stichting Johan Meijering, die op 9 november 2017 in Groningen is opgericht. De stichting beheert het Cultureel Erfgoed van drs. Johannes Lourens Meijering, geboren te Kampen op 19 maart 1947, wonende te Groningen. Het levenswerk van Johan Meijering beslaat een tijdsbestek van 1964 t/m 2019 en bestaat uit negen uiteenlopende projecten op cultureel en maatschappelijk gebied.

De stichting heeft ten doel:

- a het bijeenbrengen en behouden van alle zaken die betrekking hebben op het immaterieel en cultureel erfgoed van Johan Meijering en/of aan hem gerelateerde onderwerpen;
- b het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

- a het onderhouden, in stand houden en exploiteren van de website:
www.johanmeijeringstichting.nl;
- b het publiceren of doen publiceren over Johan Meijering dan wel zijn ideeën, visies en overtuigingen;
- c het opsporen en registreren en het zo mogelijk in eigendom, bezit of bewaring verkrijgen van voorwerpen, documenten en afbeeldingen, die voor genoemd erfgoed van Johan Meijering van historische betekenis zijn;
- d het uitgeven en publiceren van artikelen en nieuwsberichten over de ideeën, visies en overtuigingen van Johan Meijering;
- e het waarborgen van de continuïteit van al het voorgaande en het zijn van een veilige bewaarplaats voor alle zaken die Johan Meijering aangaan, waaronder publicaties, boeken, foto-, beeld- en archiefmateriaal, en alle andere wettige middelen.

Cultureel erfgoed

Op 25 november 2014 zijn diverse culturele activiteiten van Johan Meijering in de periode 1964-2020 door het Regionaal Historisch Centrum 'De Groninger Archieven' erkend als cultureel erfgoed. De archieven van Dansclub Kuifje '64 en International Police Association (IPA) in de periode Leeuwarden én in de periode Groningen: Kijkbungalow Minerva, Kunst & Kunst, Kunsthuis De Permanente, stichting La Pasión, stichting Do, Altink Affaire II (kunstvervalsingszaak De Groninger Ploeg), La Nueva Pasión, stichting 'Staakt het Vuren' en 'Forum Groningen' zijn door Meijering aan dit historisch centrum geschonken. De archieven van al deze projecten zullen worden overgedragen en ondergebracht bij de 'Groninger Archieven' in het 'Archief Johan Meijering'. (19-03-1947). Ook het archief van de ouders van Johan Meijering, Willem Meijering (Zuidlaren, 23 februari 1919 Doetinchem, 13 juni 2004) en Dina Meijering-van Gelder (Beilen 17-09-1920 Roosendaal 01-06-1998) zijn door de erfgenamen in 2020 geschonken aan de 'Groninger Archieven' en zullen volgens de collectiebeheerder particuliere archieven op 7 mei 2020 eveneens worden opgenomen in het 'Archief Johan Meijering'.

Inhoud

Voorwoord	2
Inleiding	3
1 Altink Affaire	7
1.1 Altink Affaire I, 1990-1995	9
1.2 Altink Affaire II, 2003-2020	11
1.3 Civiel rechtelijke procedure, 2003-2020	12
1.4 Overzicht civielrechtelijke procedure	15
1.5 Strafrechtelijke procedure, 2004-2014	35
1.6 Overzicht strafrechtelijke procedure	37
2 Op weg naar de ontknoping	47
Rol externe partijen	
3.1 Openbaar Ministerie	53
3.2 Groninger Museum	56
3.3 Johan Dijkstra Stichting	57
Valse Ploeg schilderijen	
4.1 Kenmerken valse schilderijen van ‘De Groninger Ploeg’	59
4.2 Schilderij ‘Pic de Luc’	60
4.3 Schilderij ‘Het Reitdiep’	63
5 Positieve effecten	66
6 Zwarte Donderdag	67
7 Samenvatting en conclusies	65
8 Media-aandacht	69
9 Voordracht Seoul, 9 november 2018	80
10 Curriculum Vitae drs. Johan L. Meijering	95
11 Verschenen boeken	101

Voorwoord

Als voorzitter van de op 9 november 2017 opgerichte Johan Meijering Stichting voel ik mij vereerd om deze eerste publicatie van onze Stichting te presenteren.

Het bestuur heeft de intentie de komende jaren een aantal publicaties uit te geven onder auspiciën van de Stichting.

De Stichting tracht haar doel te verwezenlijken onder meer door ‘het uitgeven van artikelen en nieuwsberichten over de ideeën, visies en overtuigingen van Johan Meijering, geboren in Kampen op 19 maart 1947’.

Vanaf 1991 werd de Nederlandse cultuur geconfronteerd met kunstvervalsingen op grote schaal van werken van de Groninger Ploeg. Dit is bekend geworden onder de namen Altink Affaire I (1991-1995) en Altink Affaire II (vanaf 2003). Deze zullen in twee afzonderlijke publicaties nader worden belicht.

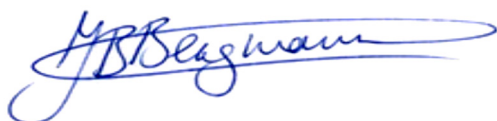
In het deel Perspublicaties zijn artikelen opgenomen aangaande de Altink Affaire II, periode 2003-2014. Op het moment van dit schrijven zijn gedurende deze periode diverse rechtszaken over de valse kunst gevoerd.

De originele documenten en deze digitale publicatie zullen worden overgedragen aan het Regionaal Historisch Centrum de Groninger Archieven in Groningen, als onderdeel van een ‘Cultureel testament’ registratienummers 2020.009 d.d. 22-01-2020 en 2021.075 d.d. 12-07-2021.

Het bestuur hoopt dat er van overheidswege maatregelen worden getroffen om de valse kunst aan banden te leggen. Onze stichting heeft in deze maatschappelijke discussie haar rol meegespeeld. Ook in de toekomst zal het bestuur deze ontwikkelingen nauwgezet blijven volgen.

Valse kunst kan in een volwassen maatschappij niet geaccepteerd worden!

Namens het bestuur van de Johan Meijering Stichting,

Dr. Benn Bergmann, voorzitter
Groningen, 19 maart 2021

Inleiding

In het Nederlandse kunstcircuit gaan kunstkopers jaarlijks voor miljoenen euro's het schip in, omdat de schilderijen na aankoop vals blijken te zijn. In tegenstelling tot andere Europese landen wordt er in Nederland weinig gebruik gemaakt van de mogelijkheid om valse werken strafrechtelijk in beslag te nemen en verbeurd te verklaren. Onmiddellijk ontstaan er twee vragen. Hoe is het mogelijk dat er weinig in beslag wordt genomen? En ten tweede, hoe kan het dat er relatief veel valse werken in omloop zijn? Hier wordt later op teruggekomen. De hoeveelheid strafbare feiten met kunst worden door overheid en politiek onderschat. In de USA staat kunst op de derde plaats van illegaal geld verdienen, na wapens en drugs. Zou het in Nederland anders zijn?

Algemeen wordt aangenomen dat circa 20 procent van wat feitelijk bij kunstveilingen onder de hamer komt vals is.

'Henk Schutte voert in zijn boek 'Kunstmafia' Thomas Hoving op, de ex-directeur van het New Yorkse Metropolitan Museum en één van de meest vooraanstaande kunstexperts ter wereld, die zegt dat zeker 40 procent van de kunst in musea nep is,' aldus een publicatie van het Nieuwsblad van het Noorden op 7 december 2001.

Van 7 september 2007 tot 13 januari 2008 vond in het Grappphik-museum Pablo Picasso in Münster de tentoonstelling 'Wa(h)re Lügen', Original und Fälschung in Dialog plaats. Uit informatie over deze tentoonstelling blijkt dat de schade aan de cultuur ten gevolge van valse kunst in het handelsverkeer niet eenvoudig te berekenen is. Er wordt een jaarlijkse omzet in de Duitse kunstmarkt genoemd tussen de 2 en 2.5 miljard Euro. Ook maakt Hans A. Lüthy, voormalig directeur van het Instituut voor kunstwetenschap in Zürich, een schatting dat 40-60 procent van alle schilderijen van overleden kunstenaars vervalst zijn! Zijn de taxateurs dan allemaal sukkels of is er iets anders aan de hand, een doofpotcultuur? In deze wereld kent iedereen elkaar en je gaat je collega niet snel 'ophangen', want je verdient ook geld aan elkaar.

Bedreiging

Door het vervalsen van kunst dan wel de handel in valse kunst worden de Nederlandse culturele erfgoederen, waaronder die van de kunstkring

drs. Johan L. Meijering

‘De Groninger Ploeg’ ernstig bedreigd. Op grond van de vele publicaties in de media en het jarenlange onderzoek van Johan Meijering kan er vanuit worden gegaan, dat sedert ca. 1990 zeker honderden valse schilderijen van deze noordelijke kunstkring in omloop zijn. Johan Meijering is hiertegen in actie gekomen.

Actie

Drs. Johan L. Meijering begon naar aanleiding van een persoonlijke ervaring een soloactie en strijdt vanaf 2003 met steun van een aantal sympathisanten tegen het vervalsen van kunst, de handel en het verhandelen van valse kunst

en de verloedering in de Nederlandse kunstwereld, in het bijzonder die van de kunstkring ‘De Groninger Ploeg’. De eerste van in totaal drie maatschappelijke missies van oud-politieman, socioloog en voormalig kunstverzamelaar Johan Meijering uit Groningen werd een feit.

De tweede maatschappelijke missie van Johan Meijering is het consumentenvuurwerk. Na deze tweede missie zou er nog een derde en laatste missie van Johan Meijering volgen in 2016 en 2017, de strijd tegen het verspillen van gemeenschapsgelden van grootschalige culturele bouwprojecten, in het bijzonder de bouw van het Groninger Forum.

Johan Meijering deed een poging tot de oprichting van twee stichtingen ‘Oprechte Kunst en ‘Echt/Vals’, gaf drie publicaties uit over dit onderwerp en hield een voordracht op het symposium ‘Echt/Vals’, een lezing over ‘De Groninger Ploeg’, organiseerde diverse kunstmanifestaties en opende vele tentoonstellingen.

Hij deed jarenlang diepgaand onderzoek over kunstvervalsingen en de handel in valse kunst in het bijzonder die van deze kunstkring.

Hij constateerde dat er vanaf het begin van de jaren negentig van de vorige (20^e) eeuw honderden valse Ploegwerken in omloop waren. Het fenomeen kunstvervalsingen werd op de kaart gezet en krijgt inmiddels jarenlang nationale en internationale aandacht in de media en resul-

teerde onder meer in een terugkerend internationaal congres in Den Haag. Meijering ontving bij zijn maatschappelijk missie jarenlang bijzonder veel steun van Juul van der Linden, oud-rechercheur en oud-projectleider bij de Amsterdamse politie.

De aanleiding

Meijering werd in 1990 opgelicht door kunstschilder Cor van Loenen en zijn vrouw, toentertijd zijn huisvrienden. Zij verkochten hem Ploeg-schilderijen, als aanvulling voor zijn privéverzameling van de kunstkring 'De Groninger Ploeg'. In 2002 kwam hij via de toenmalige conservator van het Groninger Museum dr. Han Steenbruggen erachter, dat de schilderijen die Meijering gekocht had van Van Loenen, met mondelinge en schriftelijke garantie, niet authentiek waren. Het echtpaar Van Loenen bleek niet bereid te zijn de koopsommen te restitueren, als gevolg waarvan Meijering genoodzaakt was deze kwestie voor te leggen aan de bevoegde rechter.

Wat begon als een redelijk eenvoudige zaak, (Van Loenen hoefde immers alleen de schilderijen terug te nemen en de koopsommen te restitueren), bleek een eindeloos traject te worden. Sterker nog, de zaak is na al die jaren nog steeds niet afgerond. Meijering startte op 30 januari 2003 een civiele procedure om zijn geld terug te krijgen en deed vanaf 2004 diverse aangiften bij de politie.

Schenking privé-kunstcollectie

Begin jaren negentig van de vorige eeuw begon Meijering met het verzamelen van kunst en bouwde in de loop der jaren een omvangrijke privé-kunstcollectie op. Deze kunstcollectie raakte besmet door de affaire Meijering-Van Loenen en de media-aandacht die deze affaire te weeg bracht. Meijering kon daardoor zijn privé-kunstcollectie niet (meer) of nauwelijks te gelde maken, omdat verzamelaars bevreesd waren dat de schilderijen mogelijk afkomstig waren van het echtpaar Van Loenen en twijfelden aan de authenticiteit van de privé-collectie van Meijering. Meijering besloot daarop een groot deel van zijn kunstcollectie te schenken aan goede doelen. In de periode 2005 t/m 2014 schonk hij in totaal 136 schilderijen aan de stichting Beatrix Kinderkliniek van het Universitair Medisch Centrum Groningen, het Nederlandse Rode Kruis - district Groningen, stichting Oosterlengte in

Winschoten, het Universitair Medisch Centrum Groningen, het St. Lucas Ziekenhuis in Winschoten en het Rode Kruis in Winschoten.

In dit document wordt aandacht geschonken aan deze omvangrijke zaak, bekend onder de naam ‘Altink Affaire’, zowel aan de civiel-rechtelijke als de strafrechtelijke procedure, aan de betekenis van valse Ploegschilderijen, publicaties en media-aandacht. Er wordt afgesloten met een samenvatting en conclusies. De opgenomen bijlagen geven de lezer aanvullende informatie.

1 Altink Affaire

Vanaf begin jaren '90 is de Nederlandse kunstwereld in de ban van een omvangrijke kunstfraude van schilderijen van de kunstkring 'De Groninger Ploeg'. Deze affaire zal de geschiedenis ingaan onder de naam 'Altink Affaire' en leek in 1995 te zijn afgerond. Niets bleek minder waar te zijn. De kwestie kwam in volle omvang en hevigheid een achttal jaren later terug. De eerste affaire, de 'Altink Affaire I' kreeg een vervolg onder de naam 'Altink Affaire II', die een beerput liet zien waarvan anno 2019 het einde nog lang niet in zicht is!

Kunstenaarsvereniging 'De Groninger Ploeg'

Terug in de geschiedenis. Op woensdag 5 juni 1918 werd de kunstkring 'De Groninger Ploeg', een kunstenaarscollectief opgericht door Jan Wiegers en Willem Reinders, Jan Altink, Johan Dijkstra en H. Benes. Met de naam De Ploeg wilde men aangeven dat er op kunstgebied in Groningen iets nieuws ontwikkeld moest worden. De naam is bedacht door Jan Altink. Hij wilde de Groninger kunst gaan 'ontginnen' en dacht daarbij aan het omwoelen van aarde. Hierbij is een ploeg nodig, vandaar de naam.

De nalatenschap van deze kunstkring is niet alleen regionaal en nationaal erkend, maar is ook internationaal bekend geworden. In het Groninger Museum is een aparte afdeling van het oeuvre van de kunstkring 'De Groninger Ploeg' opgenomen.

In de jaren negentig van de 20^e eeuw stegen de prijzen naar grote hoogte. Op 1 december 1998 werd een schilderij van Johan Dijkstra geveild met een opbrengst van f 138.384,- Een schilderij van Jan Altink bracht bij hetzelfde veilinghuis op 7 december 2006 een bedrag op van f 96.000,-. De veilingopbrengsten zijn exclusief de ca. 25% veilingkosten voor de koper.

Viering 75-jarig bestaan

In 1993 was Johan Meijering initiatiefnemer en medeorganisator kunstmanifestatie in Groningen (Hoogkerk) ter gelegenheid van de viering van het 75-jarig bestaan van de kunstkring de 'Groninger Ploeg'. Een eendaagse tentoonstelling met 75 Ploegschilderijen in 30 woonhuizen in de Jan van der Zeestraat, een straat voor één middag als ware het een museum. Deze Nederlandse primeur werd op zaterdagmiddag 25

september 1993 bezocht door ca. 2000 personen. Ook was hij de initiatiefnemer tot de oprichting van de Kunstcommissie Hoogkerk.

Viering 100-jarig bestaan

In 2018 werd dit lustrum in de provincie Groningen eveneens uitbundig gevierd. Koning Willem-Alexander opende vrijdag 25 mei 2018 de tentoonstelling 'Avant-garde in Groningen. De Ploeg 1918-1928' in het Groninger Museum, een overzichtstentoonstelling. Het hele lustrumjaar stond in het teken van het eeuwfeest van 'De Ploeg', vele activiteiten werden georganiseerd ter ere van de oprichting van deze kunstkring. Ook de kunstcommissie Hoogkerk organiseerde tal van activiteiten en vierde tevens haar 25-jarig bestaan met een feestweek van 1 t/m 6 oktober 2018.

De andere kant

De keerzijde van het culturele erfgoed van Ploegschilderijen is wel de ontdekking op grote schaal van vervalsingen van Ploegwerk vanaf de jaren '90 van de vorige eeuw, bekend geworden onder de naam Altink Affaire.

In vogelvlucht wordt de Altink Affaire – die bestaat uit twee perioden – onder de loep genomen en begint met een beknopt overzicht over de Eerste Altink Affaire, periode 1990-1995 en wordt vervolgd met de Tweede Altink Affaire, die begint in 2003.

De Altink Affaire II bestaat uit twee verschillende onderdelen:

- A de civielrechtelijke procedure en
- B de strafrechtelijke procedure.

Daarnaast wordt aandacht geschonken aan de rol van het Groninger Museum en de Johan Dijkstra Stichting, de betekenis van valse schilderijen van de kunstkring 'De Groninger Ploeg', publicaties, media-aandacht en de positieve effecten van deze eerste maatschappelijke missie. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een samenvatting en conclusies.

1.1 Altink Affaire I, 1991–1995

Kunstschilder, verzamelaar en handelaar in kunst en antiek Cor van Loenen uit Beilen was in het begin van de jaren '90 betrokken bij wat thans bekend staat als de 'Altink Affaire'. Van Loenen werd er van verdacht schilderijen van schilders van de kunstkring 'De Groninger Ploeg' te vervalsen, dan wel vervalsingen van dergelijke schilderijen te verhandelen. Velen in de kunst en veilingwereld zien hem jarenlang als de kwade genius van het vervalsen van Ploegwerken en het samen met zijn echtgenote handelen in valse Ploegwerken. In de media werden zij afgeschilderd als het 'Altink-echtpaar'.

Het Openbaar Ministerie in Amsterdam heeft uiteindelijk destijds besloten de zaak tegen Cor van Loenen te seponeren wegens onvoldoende aanwijzing van opzet, ondanks de verklaringen van twee getuigen-deskundigen die 28 van de 31 in beslag genomen schilderijen van het echtpaar Van Loenen onafhankelijk van elkaar als vals bestempelden. Tot de 31 in beslag genomen schilderijen behoorden onder meer twee schilderijen, getiteld 'Pic de Luc' (ook genoemd 'Heuvel-landschap' en 'Berglandschap') en 'Het Reitdiep', beide gesigneerd met 'J. Altink.'

Cor van Loenen ontsnapt in 1993 aan strafvervolging

Nadat Cor van Loenen vier dagen in Amsterdam voor verhoor had vastgezeten op het hoofdbureau van politie, ontsnapte hij aan een mogelijke strafvervolging. In het kader van het strafrechtelijk onderzoek destijds was het in beslag genomen schilderij 'Pic de Luc' schriftkundig onderzocht in 1993 door het toenmalige Nederlands Forensisch Instituut (NFI). Uit dat onderzoek d.d. 15 juni 1993, bleek dat de signatuur van dit schilderij vals was. De uitslag van dit voor Cor van Loenen belastende onderzoek - bestaande uit twee delen - liet lang op zich wachten door langdurige ziekte van de onderzoeker. De Officier van Justitie heeft dit onderzoek destijds niet afgewacht, maar de zaak tegen Cor van Loenen vroegtijdig afgerond en - achteraf ten onrechte - vroegtijdig geseponereerd.

Hiertegen is door belanghebbenden, galeriehouder Cees Hofsteenge en voormalig galeriehoudster mevrouw Renée Smithuis, bezwaar aangetekend middels een artikel 12 procedure van het Wetboek van Strafvordering. Haar bezwaar werd afgewezen.

Citaat uit: 'Nieuwsblad van het Noorden', d.d. 31 maart 1994:

'Procureur Generaal P.M. Brilman heeft het hof namelijk geadviseerd het verzoek af te wijzen. Hij vindt het aannemelijk dat Van Loenen zich schuldig heeft gemaakt aan een misdrijf, maar er is onvoldoende wettig en overtuigend bewijs voor een strafzaak, zo stelt hij.'

De 'Altink Affaire I', periode 1991 t/m 1995, veroorzaakte jarenlang een stroom aan publicaties.

Van Loenen ontvangt in januari 1993 zijn 31 in beslag genomen schilderijen van justitie Amsterdam terug, waaronder de schilderijen met de titel 'Pic de Luc' en 'Het Reitdiep'. Ook ontvangt hij van Justitie twee aanzienlijke schadevergoedingen voor het feit, dat hij heeft vast gezeten. Tevens komt hij in het bezit van het technisch onderzoek, het schriftkundig onderzoek bij het schilderij 'Pic de Luc', gedateerd 15 juni 1993, door het toenmalige Gerechtelijk Laboratorium, thans het Nederlands Forensisch Instituut (NFI).

In een publicatie van 'Het Hollands Dagblad' op woensdag 27 september 1995 werd Mr. Hamer, destijds advocaat van de beide getuige-deskundigen geciteerd:

'Het is de taak van justitie om systematische kunstvervalsing en ontwrichting van de kunsthandel op te sporen en te veroordelen. Nu is door een onbeholpen aanpak een beroepsvervalser de dans ontsprongen.'

1.2 Altink Affaire II, van 2003 tot heden

In 2003 begon de affaire weer de kop op te steken toen Johan Meijering erachter kwam dat hij was opgelicht bij de aankoop van valse Ploegschilderijen. Het Drentse kunstenaarsechtpaar Van Loenen had aan hun vroegere huisvriend Meijering uit Groningen in 1999 en in het jaar 2000 tien 'Ploegwerken' verkocht met name voorzien van de signatuur van de bekende Groninger Ploegschilders J. Altink en J. Dijkstra. Zij hadden zowel mondeling als schriftelijk de echtheid van deze werken gegarandeerd, alsmede een terug-ruil-garantie. Bovendien gaven zij ter ondersteuning van de echtheid een kopie van een taxatie-rapport van de beëdigd taxateur Auke van der Werff uit 1993. Achteraf bleek dat er met dit rapport was geknoeid. Uit een begeleidende brief van de taxateur (die Meijering overigens bij de aankoop niet had ontvangen) bleek dat dit rapport onder voorwaarde en uitsluitend bedoeld was voor de dekking van een brandverzekering en niet voor commerciële doeleinden. Reeds in 1994 was er in de media bekend dat Van Loenen misbruik maakte van dit rapport, dat overigens een dag na het opmaken was ingetrokken door de taxateur, omdat hij grote twijfels had gekregen over de echtheid van de schilderijen. De taxateur verzocht Van Loenen het rapport terug te sturen, maar dit is nooit gebeurd. Zodoende heeft Van Loenen het ingetrokken rapport jarenlang kunnen misbruiken.

Dit blijkt uit een artikel uit het 'Nieuwsblad van het Noorden', d.d. 10 februari 1994, pagina 1. Citaat:

'Expert: Van Loenen maakt misbruik van taxatierapport. Van der Werff baseert zich op de informatie van twee mensen aan wie Van Loenen doeken uit het 'verdachte' Altink-twaalfstal zou hebben aangeboden.'

Meijering kwam er na de transactie achter, dat deze 10 schilderijen volgens door hem geraadpleegde deskundigen, vals waren. Voor hem was de maat toen vol en hij besloot in actie te komen. Dit was het begin van een schimmig steekspel met zowel een civiel juridische-, als strafrechtelijke procedure. De jarenlange slepende juridische procedures begonnen op 30 januari 2003, die in de bijlagen I en II gedetailleerd in een tijdlijn in beeld worden gebracht.

1.3 Civiel rechtelijke procedure

De openbare rechtszittingen in eerste aanleg vonden plaats bij de Rechtbank Noord Nederland in Assen (aantal: 3), gerechtshof Leeuwarden (aantal: 2) en één rechtszitting bij de Rechtbank Noord Nederland in Groningen, een kort geding. Meijering leverde in 2008 over deze zaak 62 onderzoeksrapporten in bij het gerechtshof Leeuwarden. Vanaf dag één van de civiel rechtelijke procedure is gebleken dat het echtpaar Van Loenen essentiële informatie heeft verzwegen of bewust heeft achtergehouden. Meijering is van mening dat door de gedaagden, het echtpaar Van Loenen, niets is ondernomen om de door de jaren heen opgelopen aanzienlijke schade te beperken dan wel enigszins te beperken.

Samenvatting vonnissen en arrest rechtszaken

Tussenvonnissen rechtbank Assen

Op 30 januari 2008 verklaart de rechtbank de tien schilderijen twijfelachtig. Citaat:

‘De rechtbank is van oordeel dat de in deze procedure overgelegde rapporten weliswaar twijfels oproepen over de authenticiteit van de schilderijen. Echter op basis van de rapporten kan naar het oordeel van de rechtbank niet voor juist worden gehouden dat de schilderijen daadwerkelijk vals/niet authentiek zijn.’

Meijering ging tussentijds – met toestemming van de rechtbank Assen – in hoger beroep bij het gerechtshof Leeuwarden en vervolgde de gerechtelijke procedure vervolgens met vijf van de tien omstreden schilderijen. Door alle geraadpleegde deskundigen was vastgesteld dat deze vijf schilderijen zeker vals waren. Eén deskundige had zeer geringe twijfel bij de overige vijf schilderijen of deze vals waren, waardoor Meijering besloot om deze vijf schilderijen uit de juridische procedure te halen.

Arrest gerechtshof Leeuwarden

Van deze vijf schilderijen verklaarde het gerechtshof te Leeuwarden dat twee Ploegschilderijen vals waren – ‘Pic de Luc’ en Het Reitdiep’ –

en drie schilderijen twijfelachtig. Het hof verwees voor het bepalen van de schade de zaak terug naar de rechtbank Assen.

N.B. Het Gerechtshof had Meijering opdracht gegeven te bewijzen dat de werken vals waren.

Comparitie van partijen rechtbank Assen

Tijdens de ‘Comparitie van partijen’ bij de rechtbank Assen op 20 maart 2013 verklaarde Van Loenen – na meer dan 10 jaar in alle toonaarden gezwegen te hebben over de herkomst van de betwiste Ploeg-schilderijen – onder meer dat de schilderijen afkomstig zijn van Jansen. Volgens de familie Zwaneveld, die bij deze zitting aanwezig was – had de familie Jansen hun gehele schilderijencollectie bestaande uit ca. 550 werken, in 1995 ontvreemd/verduisterd. Met deze verklaring bevestigde Van Loenen, dat de door Van Loenen aan Meijering verkochte schilderijen, uit deze ontvreemde/verduisterde kunstcollectie afkomstig zijn. Door een toevaligheid is Meijering op 22 december 2011 in het bezit gekomen van 395 foto’s uit deze collectie. De Rijksrestaurateur van schilderijen Lammert Muller uit Zuidhorn had Meijering deze foto-collectie geschonken.

Vonnis rechtbank Assen

Op 19 november 2014 veroordeelde de rechtbank Assen – het echtpaar Van Loenen om in eerste instantie een bedrag van € 52.657,11 aan Meijering te betalen. Deze schade had betrekking op de twee door het gerechtshof Leeuwarden vals verklaarde Ploegschilderijen.

Ondanks het feit dat dit vonnis uitvoerbaar was bij voorraad, duurde het ruim drie jaar voordat Van Loenen dit schadebedrag aan Meijering had betaald.

Kort geding

Op 3 november 2016 spande Van Loenen een kort geding aan en een dagvaarding uit tegen Meijering om de twee door het gerechtshof Leeuwarden vals verklaarde Ploegschilderijen ‘Pic de Luc’ en ‘Het Reitdiep’ in gerechtelijke bewaring te nemen om ze opnieuw technisch te laten onderzoeken. Tijdens dit kort geding kwam Van Loenen na herhaald en uitdrukkelijk verzoek van Meijering met een schriftkundig rapport van het NFI op de proppen, gedateerd 15 juni 1993. Uit dit

onderzoeksrapport blijkt dat het door Van Loenen verkochte schilderij 'Pic de Luc', gesigneerd was met een valse handtekening van 'J. Altink'. Dit rapport was ruim 13 jaar door Van Loenen bewust buiten de gerechtelijke procedure gehouden. Hiermee was bewezen dat dit schilderij nooit door Van Loenen aan Meijering in 1999 als authentiek schilderij verkocht had mogen worden!

Op 25 november 2016 stelde de rechtbank Noord-Nederland, locatie Groningen, Meijering in het gelijk. De door Van Loenen gevraagde voorzieningen werden afgewezen. Van Loenen werd als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten veroordeeld.

Vonnis rechtbank Assen

Op 4 juli 2018 veroordeelde de rechtbank Assen in de schadestaat procedure - het echtpaar Van Loenen om aanvullend een bedrag van ruim € 37.475.70 aan Meijering te betalen.

2 april

Memorie van antwoord, tevens omvattende incidenteel appel door Van Loenen tegen het vonnis van 4 juli 2018
Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden
Zaaknummer: 200.247.829/01

20 mei

Zitting meervoudige comparitie van partijen bij
Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden n.a.v. het hoger beroep tegen alle vonnissen van de Rechtbank Assen door Van Loenen
Zaaknummer Gerechtshof: 200.214.879/01.
(zaaknummer Rechtbank Noord Nederland: C 1952024/HA ZA 05-408)
en
Meijering tegen het vonnis van de Rechtbank Assen d.d. 4 juli 2018
Meijering is in beroep tegen de hoogte van de toegekende schade in de schadestaatprocedure.

30 juli

Twee arresten:
Hoger beroep Van Loenen en Hoger beroep Meijering (schadestaat)

1.4 Overzicht civiele procedure

Periode: 27 september 2002 t/m 20 mei 2019

2002 27 september 2002

Start oriënterende gesprekken met mr. J. Bal van advocatenkantoor Trip uit Groningen.

2003 30 januari 2003

Meijering stelde het echtpaar Van Loenen per aangetekend schrijven op de hoogte van het feit, dat de tien door hun verkochte ‘Ploegwerken’ niet authentiek (‘vals’) waren en vorderde restitutie van de koopsom, vermeerderd met de wettelijke rente.

In tegenstelling tot alle gemaakte mondelinge en schriftelijke afspraken bleek het echtpaar niet bereid te zijn de koopsom te restitueren, als gevolg hiervan was Meijering genoodzaakt deze kwestie voor te leggen aan de bevoegde rechter.

2005 18 mei 2005

TRIP Advocaten (Mr. J. Bal) uit Groningen legde namens Meijering conservatoir beslag op de boerderij van het echtpaar Van Loenen.

Vordering: een bedrag van € 150.000,00, vermeerderd met wettelijke renten en kosten.

20 mei 2005

TRIP Advocaten (Mr. J. Bal) uit Groningen bracht een dagvaarding uit tegen zowel de heer als mevr. Van Loenen uit Beilen.

8 juni 2005

Akte ter aanvulling, tevens houdende de overlegging van producties.

17 augustus 2005

‘Conclusie van antwoord’.

Akte overlegging productie d.d. 17 augustus 2005 (productie 20 bij separate akte studie van Van Loenen n.a.v. verklaring Han Steenbruggen, 89 pagina’s).

31 augustus 2005

Tussenvonnis van de eerste enkelvoudige kamer. De Rechtbank beval een verschijning van partijen tot het verstrekken van inlichtingen en het beproeven van een minnelijke regeling.

2 november 2005

Proces-verbaal comparitie na antwoord.
Partijen kwamen niet tot overeenstemming.

2006 **25 januari 2006**

Tussenvonnis Rechtbank Assen

De zaak werd naar de rol verwezen, teneinde partijen in de gelegenheid te stellen zich uit te laten over een te benoemen deskundige.

22 februari 2006

Akte Meijering.
Akte Van Loenen.

10 mei 2006

Tussenvonnis

- Bewijslast lag bij Meijering.
- Rechtbank gelastte deskundigenonderzoek.
- Rechtbank benoemde als onafhankelijke deskundige de taxateur en veilingmeester Cornelis Buijsert, verbonden aan het Venduhuis te Utrecht.

25 juli 2006

Ontvangst (concept) rapport d.d. 4 juli 2006 van de onafhankelijke deskundige Cornelis Buijsert.

In deze rapportage bevestigde deze door de Rechtbank benoemde deskundige met betrekking tot elk schilderij in deze zaak dat het een vervalsing betrof, met als onderbouwing – dat gezien de penseelvoering – die schilderijen niet van de hand van de gesuggereerde kunstenaar konden zijn.

26 juli 2006

Beschikking Rechtbank Assen. (inz. voorschot deskundige)

5 september 2006

Deskundigenbericht.

Studie van Van Loenen n.a.v. deskundigenbericht Buijsert, 165 pag.

26 september 2006

Bevindingen/opmerkingen Van Loenen n.a.v. bezoek aan Venduehuis Utrecht.

2007 **11 januari 2007**

Ontvangst definitief rapport van de door de Rechtbank benoemde onafhankelijke deskundige Cornelis Buijsert, d.d. 5 sept. 2006.

De inhoud van de eindrapportage was identiek aan de tussenrapportage d.d. 4 juli 2006:

- Toegekend werd aan kunstwaarde (10 schilderijen) een bedrag van: € 0,00;
- Toegekend werd aan decoratieve waarde (10 schilderijen) een bedrag van: € 830,00

De zaak werd verwezen naar de rol van 7 februari 2007 voor het nemen van een conclusie na het deskundigenrapport.

7 februari 2007

Conclusie na deskundigenbericht ingediend door mr. J.A. Bal inzake Meijering (eiser).

7 maart 2007

‘Antwoordconclusie na deskundigenbericht’ ingediend door mr. drs. E.J.F. Schönveld inzake echtpaar Van Loenen (gedaagden).

21 maart 2007

Meijering verzocht de Rechtbank om een vonnis.

2 mei 2007

Beslissing Rechtbank Assen:

Uitstel zonder opgave van redenen op de rol gezet van 13 juni 2007.

1 augustus 2007

Tussenvonnissen Rechtbank Assen.

13 september 2007

Aanvullende deskundigenrapportage.

17 oktober 2007

Akte na aanvullende deskundigenrapportage Meijering.

12 december 2007

Antwoordakte Van Loenen.

2008 **30 januari 2008**

Tussenvonnissen Rechtbank Assen, Sector civiel recht.

Zaaknummer/rolnummer: 52024/HA ZA 05-408

Citaat:

‘De Rechtbank is van oordeel dat de in deze procedure overgelegde rapporten weliswaar twijfels oproepen over de authenticiteit van de schilderijen. Echter op basis van de rapporten kan naar het oordeel van de Rechtbank niet voor juist worden gehouden dat de schilderijen daadwerkelijk vals/niet authentiek zijn.’

Meijering ging tegen het vonnis van de Enkelvoudige Rechtbank Assen d.d. 30 januari 2008 in beroep bij het Gerechtshof Leeuwarden.

Meervoudige Kamer.

Zaak: Meijering/Van Loenen.

Sector: Civielrecht.

Zaaknummer: 107.002.669/01

Meijering vervolgde de gerechtelijke procedure met vijf omstreden schilderijen waarvan door alle geraadpleegde deskundigen onafhankelijk van elkaar was vastgesteld dat deze schilderijen vals waren.

5 maart 2008

Beschikking Rechtbank Assen. De Rechtbank bepaalde dat Meijering hoger beroep kon instellen tegen het tussenvonnissen van de Rechtbank Assen van 30 januari 2008.

In Appèl

29 april 2008

Appèldagvaarding Meijering.

2009 **10 februari 2009**

Memorie van grieven Meijering.

18 augustus 2009

Memorie van antwoord, tevens houdende memorie van grieven in het voorwaardelijk incidenteel appèl.

22 december 2009

Memorie van antwoord in het incidenteel appèl.

2010 **16 juni 2010**

Eerste openbare rechtszitting in hoger beroep (pleidooizitting) bij het Gerechtshof Leeuwarden.

Zowel de eisende partij als de gedaagden werden verhoord door het Gerechtshof Leeuwarden, de meervoudige kamer.

Akte overlegging productie Meijering.

Pleitnotities Meijering.

Pleitnotities Van Loenen.

22 juni 2010

Tussenarrest.

20 juli 2010

Postinterlocutoire akte.

28 september 2010

Tussenarrest (bij vervroeging) door het Gerechtshof Leeuwarden.

Het Gerechtshof Leeuwarden bepaalde dat de eisende partij Meijering moet bewijzen dat vijf betwiste 'Ploegschilderijen' vals zijn (bewijsopdracht). Ook bepaalde het hof dat het de eisende partij Meijering was toegestaan tot het leveren van (aanvullend) bewijs:

'Het staat Meijering vrij dit bewijs door middel van getuigen en/of andere bewijsmiddelen te leveren en het hof staat Meijering ook toe dit bewijs te leveren door het uitbrengen van één of meerdere deskundigenbericht(en) of het horen van getuigen (art. 200 Rv).'

De bewijsvoering van de eisende partijen bestond uit drie verschillende onafhankelijke en zelfstandige onderdelen, die in de onder 1 t/m 3 genoemde volgorde achter elkaar in 2011 plaatsvonden:

A Onderzoek door de eisende partij Meijering

B Horen van 6 deskundigen

A.R.R.S uit Den Haag/Nieuw Venne

Atelier voor Restauratie & Research van schilderijen.

2011 **19 januari 2011**

Eindrapport Forensicon.

8 februari 2011

Tweede openbare rechtszitting in hoger beroep (pleidooizitting) bij het Gerechtshof Leeuwarden (drie rechters). Het Gerechtshof Leeuwarden verhoorde drie getuigen/deskundigen.

Proces-verbaal.

15 februari 2011

Derde openbare rechtszitting in hoger beroep (pleidooizitting) bij het Gerechtshof Leeuwarden (drie rechters). Het Gerechtshof Leeuwarden verhoorde drie getuigen/deskundigen.

Proces-verbaal.

12 april 2011

Akte overlegging productie.

26 april 2011

Akte mr. drs. Schönfeld.

21 juni 2011

Akte na enquête

13 september 2011

Het echtpaar Van Loenen (gedaagden) diende een 'antwoordakte', tevens 'akte overlegging producties' in bij het Gerechtshof Leeuwarden.

1 november 2011

Tussenarrest Gerechtshof Leeuwarden.

Meijering werd in de gelegenheid gesteld bij akte te reageren op de bij akte d.d. 13 september 2011 door Van Loenen overgelegde producties.

13 december 2011

De zaak stond op de rol bij het Gerechtshof Leeuwarden. Behandeling bij akte van de reactie van de eisende partij Meijering op de bij akte d.d. 13 september 2011 door Van Loenen overgelegde producties (Postinterlocutoire akte).

27 december 2011

De zaak stond op de rol bij het Gerechtshof Leeuwarden. Beide partijen leverden procesdossiers in: 'Partijen voor fourneren.'

2012 **6 maart 2012**

De zaak stond op de rol bij het Gerechtshof Leeuwarden voor een (tussen)arrest.

15 mei 2012

De zaak stond op de rol bij het Gerechtshof Leeuwarden voor een (tussen)arrest.

24 juli 2012

Tussenarrest Gerechtshof Leeuwarden.

21 augustus 2012

Rolzitting Gerechtshof Leeuwarden.

10 oktober 2012

Comparitie van partijen Gerechtshof Leeuwarden.

Proces verbaal zitting Gerechtshof Leeuwarden.
Rechtbank na terugverwijzing.

30 oktober 2012

Arrest Gerechtshof Leeuwarden. Citaat:

‘De beslissing:

Het Gerechtshof vernietigt het vonnis van 30 januari 2008, voor zover daarin (onder 2.3) is overwogen dat de Rechtbank niet voor juist houdt dat de schilderijen vals/niet authentiek zijn en dat de primaire vorderingen niet voor toewijzing in aanmerking kunnen komen;

- bekrachtigt bedoeld vonnis voor het overige;
- verstaat dat de schilderijen ‘Het Reitdiep’ en ‘Pic de Luc’ voor vals moeten worden gehouden;
- wijst de zaak terug naar de Rechtbank Assen teneinde, met inachtneming van de beslissingen van het hof in hoger beroep, de zaak tussen partijen verder te behandelen en te beslissen;
- belast ieder der partijen met de eigen kosten van het voeren van de procedure in hoger beroep.

Aldus gewezen door mrs. K.E. Mollema, voorzitter, M.E.L. Fickers en H.H.B. Vedder en uitgesproken door de rolraadsheer ter openbare terechtzitting van dit hof van dinsdag 30 oktober 2012 in bijzijn van de griffier.’

5 december 2012

Tussenvonnis Rechtbank Assen. Zaaknummer/rolnummer: 52024/HA ZA 05-408.

2013 20 maart 2013

Comparitie van partijen bij de Rechtbank Assen. Partijen verklaarden tijdens deze zitting onder meer:

‘Dhr. Meijering:

Ik praat vrijuit als u mij dat toestaat. Dit is voor mij een zwarte dag. Ik ben nu ruim 10 jaar bezig met waarheidsvinding. Het gaat mij om gerechtigheid. Dit is een afschuwelijke periode, een deel van mijn leven heb ik aan deze zaak gewijd. ik denk dat het goed is als er een einde komt aan deze langdurige affaire. Ik heb jarenlang onderzoek gedaan vanaf het moment dat ik voor het eerst bij de Rechtbank kwam. Er is sinds de eerste zitting in Assen heel veel boven water gekomen. Ik snap niet hoe het kan dat ik al tien jaar aan het knokken ben om mijn geld terug te krijgen. Het is verloren energie en nutteloze arbeid. Als ik dit zo hoor kan dit nog jaren voortduren en dat is een ware nachtmerrie.

Door de tegenpartij is 10 jaar lang op alle niveaus gezwegen, er is gemanipuleerd, ze hebben iedereen om de tuin geleid. Ook de rechters, niemand heeft de informatie gekregen van de wederpartij die van belang is om een onafhankelijk oordeel uit te kunnen spreken.

Sinds kort weet ik uit mijn onderzoek dat alle tien de schilderijen uit de gestolen collectie van de familie Zwaneveld komen. Deze collectie was omvangrijk en is in 1995 ontvreemd. De collectie bestond uit 550 schilderijen. De clou is dat voor 1995 het merendeel van die collectie geleverd werd aan de familie Zwaneveld door Van Loenen zelf. De wettige eigenaar zit hier in de zaal, dat is de heer Zwaneveld. Hij kan onder ede verklaren dat hij de wettige eigenaar is van de 10 schilderijen die ik van Van Loenen c.s. gekocht heb met garantie. Hij kan onder ede verklaren dat hij de eigenaar is van de schilderijen. Zijn moeder kent de werken ook en heeft zaken gedaan met Van Loenen c.s. Deze familie is gedupeerd, de collectie is gestolen. Dit is de reden dat er 10 jaar gezwegen is over de herkomst van de schilderijen. Als men onderzoek doet naar welk schilderij dan ook, dan is de herkomst heel belangrijk.

Als u vraagt aan Van Loenen c.s. waar de schilderijen vandaan komen, zult u geen antwoord krijgen. Ten aanzien van de werken die nog in de procedure zitten geldt ofwel dat Van Loenen c.s. ze gestolen hebben ofwel dat er sprake is van opzetheling. Er loopt een art. 12 verzoek bij het hof. Er is hier sprake van bedrog. Mijn voormalige vrienden hebben mij bedrogen.

Ik kan dit bewijzen. Deze werken komen uit een gestolen collectie. Ik was er zelf niet bij maar ben dit bij toeval te weten gekomen. Familie Zwaneveld had 398 foto's van de gestolen collectie. Deze zijn in het bezit gekomen van een kennis van mij. Ik kwam bij toeval in december 2011 bij hem op de koffie. De zaak bij het hof was al gesloten, ik zag de foto's en ik schrok me wezenloos. Een aantal van de schilderijen op de foto's waren van mij. Toen werd het plaatje compleet. De familie Zwaneveld heeft gezegd dat ze deze 5 werken herkennen en dat deze van hen zijn. Van Loenen c.s. hebben de schilderijen geleverd aan familie Zwaneveld, ook zij hadden vertrouwen in Van Loenen c.s. Op basis van dit vertrouwen zijn er honderden werken geleverd aan de familie Zwaneveld door Van Loenen c.s.

Ik kan alles aantonen met bewijzen, Deze mensen hebben mij op hoge kosten gejaagd door de herkomst van de schilderijen te verzwijgen, Met veel omwegen hebben we uiteindelijk kunnen reconstrueren hoe de zaak werkelijk in elkaar steekt.

Toen ik Van Loenen c.s. leerde kennen, was ik alleen geïnteresseerd in het werk van Van Loenen zelf. We raakten bevriend en ik dacht dat we vrienden voor het leven waren. Totdat ze mij drie keer in korte tijd oplichtten. Er zijn werken van mij gestolen die ik had uitgeleend voor een tentoonstelling. Deze werden verkocht zonder dat ik daarvan afwist.

Ik heb werken gekocht met een vervalst taxatierapport.

Ze hebben mij om de tuin geleid omdat ze geld nodig hadden en ik had met hen te doen. De affaire uit het verleden wist ik niks van. Vanaf de eerste dag dat dit mijn vrienden waren hebben zij gewacht tot het moment om toe te slaan. Dat hebben ze gedaan met de eerste tranche van 2 schilderijen in 1999. Daarna zijn er kladdes gemaakt als koopovereenkomsten. Ik ben bij de eerste aankoop misleid met een vervalst taxatierapport.

Bij de werken die bij het hof vals verklaard zijn, zaten koopovereenkomsten. Ook zijn er mondelinge afspraken gemaakt. De afspraken waren dat het werk authentiek zou zijn, dat het door een beroemde taxateur zou zijn getaxeerd en dat de werken ten alle tijde zonder tijdslimiet en zonder reden konden worden geruild, of teruggegeven worden. We waren goede vrienden en dan kun je dit soort afspraken maken. Maar als er iets niet klopt moet je het wel eerlijk zeggen. Ze hebben deze tactiek vaker gebruikt om mensen op te lichten. Ze sluiten vriendschap met iemand en als die close genoeg is dan wordt er toegeslagen met vals werk. Het lijkt op het eerste gezicht een heel plausibel verhaal. Ik ben tijdens mijn onderzoek 17 gedupeerden tegengekomen.

In de procedure bij het hof is ook niet duidelijk geworden wat onze afspraken waren. Het is echter wel belangrijk om te weten op welke basis wij zaken hebben gedaan. De koopovereenkomst bevestigt dat de schilderijen zonder nadere voorwaarden terug konden naar Van Loenen c.s.

In deze procedure ben ik van 10 naar 5 schilderijen gegaan. Na het vonnis van de Rechtbank Assen ben ik stad en land afgereisd om de schilderijen te laten onderzoeken. Alle experts die ik heb benaderd

zeiden dat het om valse schilderijen ging. Er was er eentje die lichte twijfel had. Op basis hiervan heb ik besloten, om gezeur bij het hof te voorkomen, om 5 schilderijen uit de procedure te halen.'

Mw. Van Loenen:

'De collectie gaat rond, wie is de eigenaar, de familie Jansen of de familie Zwaneveld?'

Dhr. Meijering:

'Waarom wordt er tien jaar gezwegen over de herkomst van de schilderijen?'

Mw. Van Loenen:

'Het gaat om Pic de Luc en om Reitdiep. Die schilderijen komen van de familie Jansen.'

N.B.

Na tien jaar procederen en in alle toonaarden gezwegen te hebben, vertelt Van Loenen dat de betwiste schilderijen afkomstig zijn van de familie Jansen. Volgens de familie Zwaneveld heeft de familie Jansen hun schilderijencollectie in 1995 onvreemd/verduisterd.

Met haar verklaring, bevestigt mevrouw Van Loenen, dat de door het echtpaar Van Loenen aan Meijering verkochte schilderijen, uit deze collectie afkomstig zijn.

Partijen bereikten geen overeenstemming en gingen ermee akkoord dat het proces-verbaal buiten hun aanwezigheid werd opgemaakt.

20 maart 2013

Proces-verbaal van comparitie.

15 mei 2013

Conclusie van Repliek.

18 september 2013

Conclusie van dupliek gedaagden (mr. drs. Schönfeld).

16 oktober 2013

Rolzitting, Akte eisende partij Meijering ingediend.

8 januari 2014

Tussenvonnis Rechtbank Noord-Nederland, locatie Assen.

Meijering kreeg gelegenheid om akte te nemen ter onderbouwing van zijn schade.

2014 **5 februari 2014**

Rolzitting, Akte met producties van Meijering.

Van Loenen kreeg 4 weken gelegenheid om antwoordakte te nemen.

5 maart 2014

Rolzitting.

16 april 2014

Antwoordakte mr. drs. Schönfeld.

23 juli 2014

Tussenvonnis Rechtbank Assen.

17 september 2014

Akte met producties Meijering.

15 oktober 2014

Antwoordakte mr. drs. Schönfeld.

22 oktober 2014

Appèldagvaarding mr. drs. Schönfeld. (verz. beroep vonnis 23 juli 2014)

4 november 2014

Reactie daarop Meijering.

19 november 2014

Vonnis Rechtbank Assen. C/19/52024 / HA ZA 05-408

Citaat: 'De Rechtbank

3.1. ontbindt de in februari 1999 tussen Meijering en Van Loenen c.s.

gesloten overeenkomst betreffende de (ver)koop van de schilderijen 'Reitdiep' en 'Pic de Luc'.

3.2. veroordeelt Van Loenen c.s. hoofdelijk, zodat indien en voor zover de één betaalt ook de ander zal zijn bevrijd, om aan Meijering te betalen een bedrag van € 32.006,81 (tweeëndertig duizend en zes euro en eenentachtig eurocent), vermeerderd met de wettelijke rente als bedoeld in art. 6: 119 BW over:

- het bedrag van € 4.537,80 met ingang van 1 februari 1999,
 - het bedrag van € 9.710,89 met ingang van 10 oktober 2002,
 - het bedrag van € 7.706,45 met ingang van 30 januari 2011,
 - het bedrag van € 1.081,75 met ingang van 3 maart 2011,
 - het bedrag van € 542,65 met ingang van 19 mei 2011,
 - het bedrag van € 5.950,00 met ingang van 1 maart 2011,
 - het bedrag van € 1.727,27 met ingang van 22 november 1999,
- telkens tot de dag van volledige betaling.

3.3. veroordeelt Van Loenen c.s. hoofdelijk, zodat indien en voor zover de één betaalt ook de ander zal zijn bevrijd, in de beslagkosten, tot op heden begroot op € 995,38,

3.4. veroordeelt Van Loenen c.s. in de proceskosten, aan de zijde van Meijering tot op heden begroot op € 6.787,60,

3.5. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad,

3.6. veroordeelt Van Loenen c.s. tot schadevergoeding op te maken bij staat voor wat betreft de onverkoopbare 'besmette' privé kunstcollectie en gedeerde verkoopopbrengst,

3.7. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. S.M. Schothorst en in het openbaar uitgesproken op 19 november 2014.'

2015 **13 februari 2015**

Mr. J.G. Besling, werkzaam als advocaat ten kantore van Bierens en Van Boven Advocaten in Assen, nieuwe advocaat van Van Loenen bracht een appèldagvaarding uit tegen Meijering.

Van Loenen vroeg bij het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden - zittingsplaats Leeuwarden - schorsing van de uitvoerbaarheid bij voorraad van het vonnissen d.d. 8 januari 2014, 23 juli 2014 en 19 november 2014 onder zaak/rolnummer C/19/52024 / HA ZA 05-408.

De nieuwe zaak was bekend onder nummer: 200.168.236/01.

2 mei 2015

Van Loenen diende bij het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden – zittingsplaats Leeuwarden, een memorie van grieven in. Zaaknummer: 200.168.236/01.

1 juni 2015

De hypotheekverstrekker Van Loenen deelde Meijering mede – met in achtneming van het bepaalde in artikel 509 van Burgerlijke Rechtsvordering – de executie te willen overnemen van het pand Holthe 54 te Beilen ten name C.T. van Loenen en C. van Exter.

2016 3 mei 2016

Bij verzoekschrift strekkende tot het leggen van conservatoir bewijsbeslag stelde Van Loenen op basis van artikel 382 Rv te willen opkomen tegen de uitspraak van het Gerechtshof Leeuwarden van 24 juli 2012, welke reeds in kracht van gewijsde was gegaan. Het betreffende arrest berustte volgens Van Loenen op bedrog door Meijering in het geding gepleegd. (artikel 382 aanhef, sub a Rv)

In verband met het voornemen van Van Loenen een voorlopig deskundigenbericht ex artikel 202 Rv aan te vragen vroeg Van Loenen de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland tot het leggen van conservatoir bewijsbeslag eigendomszaak) en tot gerechtelijke bewaring.

Art. 700 e.v.jo.730 tot 737 Rv.

Met betrekking tot het verzoek om een gerechtelijke bewaarder te benoemen stelde Van Loenen nog nader, dat bijzondere omstandigheden om het bevel terstond te geven, zijn het feit dat, indien Meijering zou worden gehoord, Meijering de schilderijen Pic de Luc en Het Reitdiep zou kunnen verduisteren.

4 mei 2016

Verzoekschrift beslaglegging mr. J. G. Besling.

19 mei 2016

Uitspraak van de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Nederland. Bij beschikking kreeg Van Loenen verlof tot het leggen van

conservatoir bewijsbeslag. Het verzoek tot gerechtelijke bewaring was als onvoldoende onderbouwd afgewezen.

Citaat:

‘Toegewezen als verzocht, met dien verstande dat het onder 2 gevraagde bevel tot bewaring als onvoldoende onderbouwd wordt afgewezen. Ook voor een nadere mondelinge behandeling bestaat daarom thans onvoldoende aanleiding.’

2 juli 2016

Alexander Adrianus Miltenburg, toegevoegd kandidaat-deurwaarder en werkzaam ten kantore van Johannes Lammert Werkman, gerechtsdeurwaarder, gevestigd te Winschoten trachtte onaangekondigd - in opdracht van Van Loenen beslag te leggen op de schilderijen. Miltenburg is in gezelschap van de heer Kampen, slotenmaker bij de onderneming ‘Kampen Klussen’. Meijering en diens partner waren op dat moment thuis. Meijering gaf Miltenburg toestemming om de gehele woning te doorzoeken.

N.B.

Als Meijering en/of diens partner op dat moment niet thuis waren geweest, was de voordeur door de slotenmaker geforceerd om ongevraagd de woning van Meijering binnen te dringen.

Bij doorzoeking van de woning van Meijering had Miltenburg de beide schilderijen niet aangetroffen. Meijering stelde uitdrukkelijk dat de beide schilderijen zich in een beveiligde opslag bevonden, niet zijn vervreemd, belast of beslagen.

22 juli 2016

Bij brief schreef de raadvrouw van Van Loenen, Mr. J.G. Besling aan Meijering alsnog medewerking te verlenen aan afgifte van de beide schilderijen. Meijering ging niet over tot de afgifte van de schilderijen.

6 augustus 2016

Meijering ontving van Mr. J.G. Besling, de advocaat van Van Loenen - naar aanleiding van Meijerings verzoek op 6 augustus 2016 - het ‘Schrift-vergelijkend onderzoek’ van het Gerechtelijk Laboratorium van het Ministerie van Justitie (thans NFI), d.d. 15 juni 1993. Dit is het tweede deel van het tot op dat moment ontbrekende rapport. Uit dit

schriftkundig onderzoek bleek dat de signatuur op het schilderij 'Pic de Luc' vals was. Dit stuk was dus na 23 jaar ontvangen.

16 augustus 2016

Roldatum inzake het door Van Loenen ingestelde hoger beroep.

3 november 2016

Van Loenen spande een kort geding aan en bracht een dagvaarding uit tegen Meijering om de twee door het Gerechtshof Leeuwarden vals verklaarde schilderijen 'Pic de Luc' en 'Het Reitdiep' in gerechtelijke bewaring te nemen om ze opnieuw te laten onderzoeken.

14 november 2016

Mondelinge behandeling tijdens een openbare zitting bij de Rechtbank Noord-Nederland, afdeling privaatrecht in Groningen. Van Loenen werd bijgestaan door mevrouw Mr. J.G. Besling.

In verband met het ontbreken van financiële middelen voerde Meijering zelf zijn verdediging.

Citaat uit vonnis d.d. 25 november 2016:

'De vordering van Van Loenen strekt ertoe Meijering te gelasten de schilderijen Pic de Luc en Het Reitdiep aan Van Loenen dan wel een aan de door Van Loenen voorgestelde bewaarder notaris G. Lindeyer te Beilen, dan wel een door de voorzieningenrechter te benoemen bewaarder, af te staan althans te bepalen dat zulks dient te geschieden binnen een week na betekening van dit vonnis, op straffe van een dwangsom van € 1.000,00 per dag, een dagdeel daaronder begrepen, indien Meijering daarmee te laat is, met een maximum van € 50.000,00, met veroordeling van Meijering in de kosten van de procedure.'

25 november 2016

Vonnis kort geding door de Rechtbank Noord-Nederland, afdeling privaatrecht - locatie Groningen. De Rechtbank stelde Meijering in het gelijk. De door Van Loenen gevraagde voorzieningen werden afgewezen. Van Loenen zou als de in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld.

2017 **13 april 2017**

Brief mr. J.G. Besling, met incid. concl. tot schorsing

2 mei 2017

Memorie van grieven met producties.

13 juni 2017

Meijering diende bij het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden in een 'Memorie van antwoord in incident op verzoek ex. 351 RV'

Zaaknummer: 200.214.879/01

Rolzitting Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Leeuwarden.

Zaaknummer: 200.214.879/01. De rolzitting werd verdaagd naar

3 oktober 2017

17 augustus 2017

Meijering bracht een dagvaarding uit tegen van Loenen en eist:

Citaat:

'Mitsdien het de Rechtbank behage bij vonnis zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad;

- I. Gedaagden - ieder hoofdelijk - te veroordelen aan eiser te betalen - tegen behoorlijk bewijs van kwijting - de som van € 362.237,- (zegge: driehonderdduizendtweeënzestigduizendtweehonderdzevenendertig euro) te vermeerderen met de wettelijke rente over € 358.237,- gerekend vanaf de datum van aankoop van het eerste schilderij van Van Loenen door Meijering, alsmede tot betaling van € 131,- resp. € 2051,- - zijnde de na de uitspraak nog vallende kosten - te vermeerderen met € 68,- indien betekening van het vonnis heeft plaatsgevonden en betaling binnen veertien dagen nadien is uitgebleven;
- II. Gedaagden - ieder hoofdelijk - te veroordelen aan eiser te betalen - tegen behoorlijk bewijs van kwijting - de som van € 7.500,- (zegge: zevenduizendvijfhonderd euro) te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de dag van het hierbij te wijzen vonnis tot aan de dag der algehele voldoening.
- III. Gedaagden - ieder hoofdelijk - te veroordelen aan eiser te betalen - tegen behoorlijk bewijs van kwijting - de som van € 98.412,61 (zegge: achtennegentigduizenvierhonderdentwaalf

euro) te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de dag van het hierbij te wijzen vonnis tot aan de dag der algehele vol-
doening.

IV. Gedaagden te veroordelen in de kosten van het geding.’

2018 **4 juli 2018**

Vonnis Rechtbank Noord-Nederland. Afdeling privaatrecht. Locatie Assen.

Zaaknummer/rolnummer: C/19/120225/HA ZA 17-185

De Rechtbank veroordeelde Van Loenen om aan Meijering een bedrag te betalen van € 37.475,70. Vonnis was bij voorraad uitvoerbaar.

Ter uitvoering van dit vonnis legde Meijering opnieuw beslag op de woonboerderij van Van Loenen.

Meijering ging tegen dit vonnis in hoger beroep bij het Gerechtshof Leeuwarden.

Akte van depot door Meijering van 5 schilderijen die in het geding zijn bij Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden. Zitting meervoudige comparitie van partijen bij Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden n.a.v. het hoger beroep tegen alle vonnissen van de Rechtbank Assen door Van Loenen. Zaaknummer Gerechtshof: 200.214.879/01.

(zaaknummer Rechtbank Noord Nederland: C 1952024/HA ZA 05-408).

31 augustus 2018

Akte van depot door Meijering van 5 schilderijen die in het geding zijn bij het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

2019 **2 april 2019**

Memorie van antwoord, tevens omvattende incidenteel appel door Van Loenen tegen het vonnis van 4 juli 2018

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Zaaknummer: 200.247.829/01

20 mei 2019

Zitting meervoudige comparitie van partijen bij Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden n.a.v. het hoger beroep tegen alle vonnissen van de Rechtbank Assen door Van Loenen.

Zaaknummer Gerechtshof: 200.214.879/01.

(zaaknummer Rechtbank Noord Nederland: C 1952024/HA ZA 05-408)

en

Meijering tegen het vonnis van de Rechtbank Assen d.d. 4 juli 2018
Meijering is in beroep tegen de hoogte van de toegekende schade in de schadestaatprocedure.

23 juli 2019

Twee arresten: Hoger beroep ingesteld door het echtpaar Van Loenen en Hoger beroep ingesteld door Meijering (schadestaat).

Het hoger beroep, door beide partijen ingesteld, werd door het gerechtshof Leeuwarden (zaaknummers 200.214.879/01 en 200.247.829/01) samengevoegd en tegelijk behandeld.

Kern van de zaak is dat het Hof de uitspraken van de rechtbank Assen d.d. 4 juli 2018 in stand laat zonder deze te veranderen.

Het echtpaar Van Loenen werd niet door het hof in het gelijk gesteld en veroordeeld in de proceskosten. Meijering werd niet in het gelijk gesteld over de hoogte van de schade in de 'Schadeprocedure' en veroordeelt in de proceskosten. Het Hof ging niet verder dan de kosten die de Rechtbank Assen had vastgesteld, een vergoeding aan Meijering van in totaal € 86.164,15.

EINDE ALTINK-AFFAIRE

1.5 Strafrechtelijke procedure, 2004-2014

Het strafrechtelijke onderzoek van de Altink-Affaire II duurde van 16 augustus 2004 tot 19 oktober 2013.

Aangiften bij politie

In deze periode doet Johan Meijering op verschillende data en plaatsen zes opeenvolgende aangiften bij de politie tegen het echtpaar Van Loenen bij de politie, te weten:

Drenthe/Wijkeenheden Midden-Drenthe in Beilen

Proces-verbaalnr: PL033A/04-163863 d.d. 16 augustus 2004

Drenthe/Basiseenheden Midden-Drenthe/Hoogeveen Oost in Hoogeveen

Proces-verbaalnr: 2009029646 d.d. 19 augustus 2009

Proces-verbaalnr: PLO33K 2009029646-7 d.d. 18 juni 2009 in Groningen

Proces-verbaalnr: PL01KE 2011008689-1 d.d. 25 januari 2011

Proces-verbaalnr: PL01KE 2011008689-3 d.d. 20 mei 2011

Proces-verbaalnr: PL01KE 2011008689-5 d.d. 24 juli 2012

ter zake van vermoedelijke strafbare feiten van:

oplichting; gekwalificeerde valsheid in geschrifte; verduistering; het indienen van valse informatie bij de Rechtbank Assen; heling c.q. verduistering c.q. medeplichtigheid aan de oplichting van de 'Collectie Zwaneveld'; het indienen van twee valse aangiften wegens smaad; het vervalsen van drie 'Ploegschilderijen', gesigneerd 'J. Altink' en inbreuk op het auteursrecht.

Nieuwe belastende informatie werd aan de politie verstrekt over de herkomst van de schilderijen en informatie betreffende de huidige verblijfplaats van een gedeelte van de in 1995 verduisterde kunstcollectie Zwaneveld. Ook werd nieuw bewijsmateriaal overgedragen: een CD met 395 foto's, een gedeelte van de verdwenen kunstcollectie Zwaneveld.

Ook de familie Zwaneveld die met hun advocaat het spel rondom de zaak Meijering-Van Loenen nauwgezet volgde, had inmiddels al enkele malen bij de politie aangifte gedaan.

Klachten artikel 12 Wetboek van Strafvordering

Aangezien het Openbaar Ministerie in Assen bij alle aangiften besloot om geen strafzaak tegen het echtpaar Van Loenen aan te spannen, ging Meijering hiertegen klachten indienen bij het gerechtshof Leeuwarden, respectievelijk op 13 september 2005 en 7 december 2012.

Ook deze klachten leidden niet tot een strafzaak. Beide klachten werden afgewezen op 22 januari 2007 wegens gebrek aan wettig en overtuigend bewijs in 2007 en op 18 oktober 2013 wegens verjaring doordat de zaak door het Openbaar Ministerie in Assen in 2013 niet was gestuit!

1.6 Overzicht strafrechtelijke procedure

Periode: 16 augustus 2004 - 19 oktober 2013

2004 **16 augustus 2004**

Meijering deed aangifte bij de politie Drenthe/wijkeenhed 'Midden-Drenthe' in Beilen tegen het echtpaar van Loenen uit Beilen terzake:

- oplichting
- gekwalificeerde valsheid in geschrifte
- verduistering

Proces-verbaalnummer: PL033A/04-163863

2005 **22 mei 2005**

Onderhoud Meijering met de Officier van Justitie dhr. mr. H Supèr bij het Openbaar Ministerie te Assen, in aanwezigheid mw. C. Durville en medewerker bureau Slachtofferhulp. Het Openbaar Ministerie was overtuigd van de gepleegde oplichting door het echt paar Van Loenen. Volgens het Openbaar Ministerie Assen was er echter op dit moment onvoldoende bewijs om te komen tot strafvervolging.

Bij nieuwe feiten (bewijslast) kon opnieuw aangifte worden gedaan en is nader onderzoek mogelijk!

15 juli 2005

De Centrale Coördinatie Opsporing Zuidwest (CCO) bevestigde schriftelijk, dat besloten is geen verder onderzoek in te stellen. Tevens werd vermeld, dat tegen deze beslissing bezwaar kon worden gemaakt bij het Arrondissementsparket in Assen.

juli 2005

Meijering diende schriftelijk klacht in bij het Arrondissementsparket in Assen, wegens het uitblijven van een strafvervolging tegen het echtpaar Van Loenen.

13 september 2005

Meijering ontving een brief van Openbaar Ministerie te Assen.

De hoofdofficier van justitie verklaarde, dat door de politie een sepot-

bericht was gestuurd waarin (in dit geval) ten onrechte werd gewezen op de mogelijkheid tot het maken van bezwaar bij het parket. Dit bezwaar zat besloten in het gesprek met de officier van justitie dhr. mr. H. Supèr op 22 mei 2005. De ingezonden brief van klager Meijering was opgevat als een klacht ex artikel 12 Wetboek van Strafvordering en ter verdere behandeling doorgezonden naar het Gerechtshof Leeuwarden.

2006 **28 april 2006**

Klager drs. Johan L. Meijering werd gehoord door de raadsheer-commissaris van het Gerechtshof Leeuwarden, Strafsector (klachtnummer: 05/00231) in het bijzijn van:

- de advocaat-generaal
- de griffier
- mw. C. Durville

17 juli 2006

Meijering ontving een brief van Gerechtshof Leeuwarden:

‘Het hof heeft inmiddels beslist dat de beklaagde, de persoon op wie de klacht betrekking heeft, eveneens in de gelegenheid wordt gesteld hieromtrent te worden gehoord.’

Klager drs. Johan L. Meijering stuurt aanvullende (belastende) informatie naar Gerechtshof Leeuwarden op:

13 juni, 14 juni, 4 augustus, 17 augustus, 31 augustus en 2 september 2006 (Inhoud: ‘Mijn pleidooi inzake de Altink-Affaire’)

17 oktober 2006

Van Loenen werd gehoord door Gerechtshof Leeuwarden.

2007 **22 januari 2007**

Uitspraak Gerechtshof Leeuwarden.

De klacht werd bij gebrek aan wettig en overtuigend bewijs afgewezen.

2009 **19 augustus 2009**

Meijering deed opnieuw aangifte bij de politie Drenthe/basiseenheid ‘Midden-Drenthe/Hoogeveen Oost’ terzake:

- oplichting
- valsheid in geschrifte

Proces-verbaalnummer: 2009029646-

27 oktober 2009

N.a.v. de aangifte van Meijering op 19 augustus 2009 had Meijering op 27 oktober 2009 een onderhoud met de O.v.J. mevr. mr. S. Kromdijk, de hulp O.v.J. inspecteur H. Harms – teamchef politie Hoogeveen, dhr. IJ. De Jong (opgelicht met 225 valse schilderijen) en juriste bureau slachtofferhulp bij het Openbaar Ministerie in Assen. Meijering verzocht het openbaar Ministerie om vijf mee genomen omstreden ‘Ploegschilderijen’ – drie gesigneerd met ‘J. Altink’ en twee gesigneerd met ‘Johan Dijkstra’ – in beslag te nemen. De Officier van Justitie wees dit verzoek af en was bereid twee van de vijf omstreden schilderijen in beslag te nemen.

Uitgelegd werd, dat er weinig menskracht bij de politie was, weinig financiële middelen aanwezig waren en er geen prioriteit aanwezig was. Het doel was om met beperkte middelen en menskracht een strafzaak tegen het echtpaar Van Loenen aan te spannen.

Twee omstreden schilderijen werden ter plekke door de hulp O.v.J. in beslag genomen:

- Blauw Börgje, aquarel, gesigneerd ‘Johan Dijkstra’
- Gronings landschap, gemengde techniek, gesigneerd ‘J. Altink.’

Schilderij ‘Pic de Luc’

Meijering verzocht de O.v.J. mevr. mr. S. Kromdijk met klem om de schilderijen getiteld ‘Pic de Luc’ en ‘Het Reitdiep’ in beslag te nemen in plaats van de schilderijen getiteld ‘Blauw Börgje en Gronings landschap, omdat de bewijslast bij deze twee schilderijen heel eenvoudig was.

Aantoonbaar was dat beide schilderijen vóór de aankoopdatum van Meijering in 1999 al vals waren verklaard, namelijk:

- 1991: Dit schilderij was vals verklaard door het veilinghuis Auctioneers J.P. Glerum in Den Haag en begin 1991 uit de veiling gehaald.
- 1993: De signatuur van ‘Pic de Luc’ was in 1993 vals verklaard door een schriftkundig onderzoek van het toenmalige Nederlands Forensisch Instituut (NFI) d.d. 15 juni 1993.

Schilderij ‘Het Reitdiep’

Het schilderij ‘Het Reitdiep’ was eveneens begin 1991 vals verklaard door veilinghuis Christie’s in Amsterdam en uit de veiling gehaald.

De O.v.J. bleek niet gevoelig voor deze argumenten en verzocht Meijering zich op geen enkel wijze te bemoeien met het onderzoek van politie en het Openbaar Ministerie.

N.B.

Beide schilderijen werden in de civiel rechtelijke procedure op 30 oktober 2012 door het Gerechtshof Leeuwarden vals verklaard.

Verjaringstermijn in zicht

Meijering uitte zijn bezorgdheid over het naderen van het tijdstip van verjaring. De Officier van Justitie mevr. mr. S. Kromdijk verklaarde dat die zorg volkomen ongegrond is, omdat zij deze zaak inmiddels had gestuit.

N.B.

Later blijkt bij de door Meijering ingediende klacht bij het gerechtshof Leeuwarden (art. 12 procedure W.v.Sv), dat deze zaak niet was gestuit en de klacht ongegrond werd verklaard op grond van het feit, dat de strafbare feiten waren verjaard!

23 december 2009

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen
Aangifte wegens meineed gepleegd door Cor van Loenen uit Beilen.

2010 **13 januari 2010**

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen.
Aangifte wegens poging (en) tot oplichting via Internet (Markplaats) met valse 'Ploegschilderijen'.

22 april 2010

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen
Verzoek tijdelijke teruggave twee in beslag genomen 'Ploegschilderijen', getiteld: 'Blauw Borgje' en 'Gronings dorp/landschap'.

18 juni 2010

Aanvullende aangifte bij de politie te Hoogeveen betreffende de herkomst van de schilderijen.

Proces-verbaalnummer: PLO33K 2009029646-7

15 juli 2010

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen
Verzoek: vergelijkend schriftonderzoek (forensische schriftexpertise)

19 december 2010

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen.
Verzoek: tijdelijke teruggave twee in beslag genomen 'Ploeg-
schilderijen', getiteld: 'Blauw Borgje' en 'Gronings dorp/landschap'.

2011 **25 januari 2011**

Aanvullende aangifte bij de politie te Groningen betreffende:

- Het indienen van valse informatie bij de Rechtbank te Assen
- Heling c.q. verduistering c.q. medeplichtigheid aan de oplichting van de 'Collectie Zwaneveld'
- Het indienen van twee valse aangiften wegens smaad
- Het vervalsen van drie 'Ploegschilderijen', gesignd 'J. Altink'
- Inbreuk op het auteursrecht

Proces-verbaalnummer: PL01KE 2011008689-1

22 april 2011

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen
Toezenden proces-verbaal van getuigenverhoor van het Gerechtshof
Leeuwarden, sector Civiel,
zaak Meijering/Van Loenen, zaaknummer 107.002.669/01

20 mei 2011

Aanvullende aangifte bij de politie te Groningen betreffende de huidige
verblijfplaats van een gedeelte van de in 1995 verduisterde kunst-
collectie Zwaneveld.

Proces-verbaalnummer: PL01KE 2011008689-3

21 mei 2011

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen
Informatie over vermoedelijke opslagplaats ontvreemde kunstcollectie
Zwaneveld.

25 mei 2011

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen

Staken strafrechtelijk onderzoek tegen echtpaar Van Loenen uit Beilen met ingang van 13 mei 2011.

30 mei 2011

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen
Verzoek om strafrechtelijk onderzoek te hervatten.

6 juli 2011

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen.
Strafrechtelijk onderzoek werd hervat. Meijering stuurde op verzoek van de O.v.J. te Assen vonnissen van de Rechtbank Assen en het Gerechtshof Leeuwarden in het kader van de civiele rechtszaak Meijering-Van Loenen.

30 november 2011

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen.
Toezenden gedigitaliseerde onderzoek Meijering aan O.v.J. te Assen.

29 december 2011

Meijering verzocht per email om overleg met de O.v.J. te Assen i.v.m. nieuwe belastbare feiten.

29 december 2011

Aanvullende informatie van Meijering per brief aan O.v.J. te Assen over opslagplaats gedeelte ontvreemde kunstcollectie Zwaneveld.

2012 **20 januari 2012**

Samenvatting lopende strafrechtelijk onderzoek vanaf 19 augustus tegen het echtpaar Van Loenen uit Beilen onder leiding van Mr. S. Kromdijk, Officier van Justitie bij het Openbaar Ministerie in Assen n.a.v. (aanvullende) aangiften wegens:

- oplichting
- valsheid in geschrifte
- de herkomst van de schilderijen
- Het indienen van valse informatie bij de Rechtbank te Assen
- Heling c.q. verduistering c.q. medeplichtigheid aan de oplichting van de 'Collectie Zwaneveld'
- Het indienen van twee valse aangiften wegens smaad

- Het vervalsen van drie 'Ploegschilderijen', gesigneerd 'J. Altink'
- Inbreuk op het auteursrecht

17 februari 2012

Aanvullende aangifte van Meijering bij de politie te Groningen i.v.m. nieuwe feiten:

- Overdracht CD met 395 foto's gedeelte verdwenen kunstcollectie Zwaneveld.
- Overdracht aanvullend onderzoeksrapport 'De Epiloog' als bijlage bij deze aangifte.
- Aanvullende aangifte wordt gedaan van de vondst en schenking van 398 foto's.
- Afbeeldingen van een gedeelte van de in 1995 verdwenen kunstcollectie Zwaneveld.

Tevens wordt aangifte gedaan dat bij deze fotocollectie zeven foto's zijn aangetroffen van schilderijen die Meijering in 1999 en 2000 van het echtpaar Van Loenen uit Beilen heeft gekocht. Proces-verbaalnummer: PL01KE 2011008689

22 februari 2012

Verhoor - ieder afzonderlijk - als verdachten het echtpaar Van Loenen door de recherche van Hoogeveen.

1 maart 2012

Verhoor Cor van Loenen als verdachte door de recherche van Hoogeveen.

2 mei 2012

Verhoor Cor van Loenen als verdachte door de recherche van Hoogeveen.

14 mei 2012

Verhoor Meijering als aangever door de recherche van Hoogeveen.

24 juli 2012

Aanvullende aangifte van Meijering bij de politie te Groningen i.v.m. nieuwe feiten:

- Overdracht CD met 398 foto's gedeelte verdwenen kunstcollectie Zwaneveld.

- Overdracht eigen verklaring (bijlage 1)
- Overdracht arrest Gerechtshof Leeuwarden van 24 juli 2012.
Zaaknummer 107.002.669/01 (bijlage 2)
- Samenvatting van de bewijsvoering in de civiele zaak (bijlage 3)
- Proces-verbaalnummer: PL01KE 2011008689-5

Op verzoek van Meijering werd er door de politie Groningen drie schilderijen in beslag genomen. Dezelfde schilderijen die de O.v.J. mevrouw mr. S. Kromdijk op 27 oktober 2009 weigerde in beslag te nemen:

- 'Het Reitdiep'
- 'Pic de Luc'
- 'Roggestompen'

Meijering ontving een 'bewijs van ontvangst' ingevolge van art. 94 van het Wetboek van Strafvordering.

8 oktober 2012

Bespreking O.v.J. Mr. S. Kromdijk en medewerkers van het OM Assen en Meijering en diens advocaat.

Plaats bespreking: Parket in Groningen. O.M. Assen besloot om geen strafzaak te starten tegen het echtpaar Van Loenen wegens onvoldoende wettig en overtuigend bewijs.

N.B.

Aangifte: 19 augustus 2009

Eerste verhoor verdachten: Ná 2 ½ jaar, op 22 februari 2012!

7 december 2012

Meijering diende schriftelijk een klacht in bij het Gerechtshof Leeuwarden op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering, wegens het uitblijven van een strafvervolgning tegen het echtpaar Van Loenen.

Meijering gaf eerbiedig te kennen dat hij op diverse data, vanaf 2004 tot 2011 aangifte en aanvullende aangiften bij de politie had gedaan ter zake van overtreding van oplichting, valsheid in geschrifte, heling, strafbaar gesteld bij artikel 326, 225 en 416 c.q. 417 van het Wetboek Van Strafrecht, dat gemelde strafbare feiten door de officier van justitie

mevrouw mr. S. Kromdijk te Assen, in een schrijven van 8 oktober 2012 met als bijlage een uiteenzetting van niet-vervolging in een memo, niet werd vervolgd; dat direct betrokkene Meijering een rechtstreeks belang heeft bij de vervolging van de kunstschilder C.T. van Loenen en diens echtgenote mevrouw C. van Loenen-van Exter te Beilen, omdat Meijering van het echtpaar Van Loenen, in 1999 en 2000, een tiental zogenaamde Groninger Ploeg schilderijen had gekocht. Vijf schilderijen werden technisch onderzocht en door de deskundigen vals bevonden.

In mei 2012 werden van deze schilderijen door het Gerechtshof te Leeuwarden, twee schilderijen vals bevonden en van drie schilderijen kon de vervalsing niet worden vastgesteld, maar over de echtheid was door het Gerechtshof geen uitspraak gedaan. Met deze uitspraak van het Gerechtshof was komen vast te staan dat het echtpaar Van Loenen, valse schilderijen had verkocht aan Meijering. Meijering kon aantonen dat het echtpaar Van Loenen moest hebben geweten dat een aantal van de aangeschafte schilderijen vals waren.

Bovendien was komen vast te staan dat van de tien aangeschafte schilderijen door Meijering van het echtpaar Van Loenen er tenminste zeven schilderijen afkomstig waren uit de ontvreemde Zwaneveld-collectie. Door deze koop en door de noodzakelijke gevoerde rechtszaken, omdat het echtpaar Van Loenen geen minnelijke schikking wenste, was belanghebbende Meijering door het echtpaar Van Loenen zowel materieel als immaterieel ernstig geschaad.

Redenen, waarom direct betrokkene Meijering eerbiedig verzocht:
om hem kennis te laten nemen van de op deze zaak betrekking hebbende stukken voor zover zij al niet aan hem verstrekt zijn;
A om hem of een door hem gemachtigde in de gelegenheid te stellen het beklag in de Raadkamer toe te lichten;
B te bevelen dat de verlangde vervolging werd ingesteld ter zake van de feiten waarop het beklag betrekking had.

Om de reden van zijn beklag voor het Gerechtshof duidelijk te maken, deed Meijering de volgende bescheiden toekomen:

A een Memo van de officier van justitie, mevrouw mr. S. Kromdijk d.d. 25 september 2012 (productie 2A)

- B een reactie op de inhoud van dit stuk (productie 2B),
- C de eindconclusie
- D een timetabel
- E producties (05 t/m 26)

2013 **11 september 2013**

Behandeling klacht Meijering bij het Gerechtshof Leeuwarden op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering, wegens het uitblijven van een strafvervolgning tegen het echtpaar Van Loenen. N.B. Deze zitting was niet openbaar.

18 oktober 2013

Beschikking Gerechtshof Leeuwarden. Klachtnummer 12/0539
De klacht van Meijering wegens het uitblijven van een strafvervolgning tegen de beklaagden C.T. van Loenen en C. van Loenen-van Exter, werd door het Gerechtshof Leeuwarden afgewezen.

Citaat: 'Van een beslissing gericht op vervolging van beklaagden en dus van een beslissing die erop gericht was te komen tot een uitvoerbare rechterlijke beslissing in een strafvervolgning van beklagde was destijds nog geen sprake. Gevolg daarvan is dat de beslissing van de rechter-commissaris van 20 december 2010 niet kan worden aangemerkt als een daad van vervolging. De verjaring is door die beslissing dus niet gestuit.

De klacht dient, gelet op het vooroverwogene, te worden afgewezen.'

2019 **15 mei 2019**

Aangifte Meijering bij de politie te Groningen tegen het echtpaar Van Loenen betreffende belediging (smaad/laster).
Proces-verbaalnummer: PL 0100-2019122460-1

2020 **15 januari 2020**

Overdracht Altink Archief aan het Regionaal Historisch Centrum De Groninger Archieven.

2021 **16 februari 2021**

Aanvullende aangifte Meijering bij de politie te Groningen tegen het echtpaar Van Loenen betreffende belediging (smaad/laster).
Proces-verbaalnummer: PL 0100-2021042012-2

2 Op weg naar de ontknoping

Mijn naam is Juul van der Linden (Amsterdam, 1951). In mijn werkzame leven heb ik geprobeerd Amsterdam veilig te maken en ben 43 jaren werkzaam geweest bij de politie in die stad. Zowel in uniform als bij de recherche en diverse disciplines en specialismen. Ook in diverse rangen. Mijn hobby's door de loop der jaren heen zijn kynologie en sinds kort kleiduifschieten.

In 2008 werd mijn aandacht getrokken door het tv-programma NOVA, waarin oud politieman Johan Meijering zijn wederwaardigheden vertelde over valse schilderijen van de 'Groninger Ploeg' die hij volkomen te goeder trouw en met schriftelijke en mondelinge garanties had aangeschaft. Uit hoofde van mijn functie had ik al geruime tijd interesse in dit onderwerp want ik zag dat, in vergelijking met andere landen zoals Italië, het aantal vervalsingen laag was, althans dat er weinig vervalsingen als zaak voor de rechter komen. Ik wist dat er veel valse kunst op allerlei plekken, zoals bij veilinghuizen en op het internet, wordt aangeboden. Ik besloot met Johan contact op te nemen en het eerste gesprek duurde een uur of drie en het ijs was gebroken.

In de loop der jaren hebben we zo'n 3000 e-mails gedeeld en ontelbare telefoongesprekken gevoerd. Je kunt zeggen dat wij, met onze gemeenschappelijke achtergrond, sparringpartners van elkaar zijn geweest. Ik zeg geweest omdat de zaak van Johan in 2019 tot een teleurstellend einde is gekomen. Teleurstellend voor beide partijen, maar alles overziend kan ik mij ook niet voorstellen dat de Nederlandse overheid tevreden is over deze zaak. Op weg naar de ontknoping en definitieve afronding van deze affaire heb ik deze geruchtmakende kunstvervalsingszaak als volgt samengevat.

In 1997 kwam Johan Meijering uit Groningen in contact met de kunst schilder, verzamelaar en handelaar in kunst en antiek, Cor van Loenen en diens echtgenote uit Beilen. Al snel raakten ze bevriend. Ze gaven elkaar wel eens kunst en betaalden dit over en weer met gesloten beurs of ruiling.

Het echtpaar Van Loenen vertelde Meijering over een groot onrecht wat hen zou zijn aangedaan door het Openbaar Ministerie in Amsterdam. Ondanks financiële genoegdoeningen zou deze kwestie het echtpaar zeer veel geld hebben gekost. Wegens gebrek aan financiële

middelen wilde het echtpaar Van Loenen overgaan tot de verkoop van waardevolle Groninger Ploegschilderijen. Ook vertelde het echtpaar Meijering summier over de 'Altink-Affaire 1' in de periode 1990-1995. Hierdoor was het echtpaar volgens eigen zeggen onterecht 'besmet' geraakt, waardoor zijzelf moeizaam kunstwerken op de markt konden brengen.

Meijering raakte overtuigd van het verhaal van zijn vrienden en kocht tien schilderijen van hen in de periode tussen 1999 en 2001. Over de verkoop zijn schriftelijke overeenkomsten gemaakt. Het echtpaar garandeerde dat de schilderijen authentiek waren en hadden een taxatierapport ter hand gesteld, opgemaakt door Auke van der Werff uit Texel. Hierin was een aantal van de schilderijen getaxeerd die ter koop werden aangeboden. Van der Werff was taxateur geweest van het veilinghuis Sotheby's in Amsterdam.

Achteraf bleek dat de taxateur een dag later kenbaar had gemaakt het door hem per post verzonden taxatierapport te willen intrekken, omdat het uitsluitend bestemd was voor verzekeringsdoeleinden. Hij heeft het nooit terug ontvangen. En hij heeft vervolgens geen actie ondernomen richting politie en justitie toen bleek dat het echtpaar Van Loenen misbruik maakte van dit door hem ingetrokken taxatierapport.

Een tijd later verkocht Meijering nietsvermoedend een aantal schilderijen aan een derde partij. Deze is ermee naar het Groninger Museum gegaan. De deskundige van de Groninger Ploeg, dr. Han Steenbruggen, concludeerde dat vijf werken niet afkomstig konden zijn van de schilders J. Altink en J. Dijkstra. Bij de vijf andere schilderijen had hij twijfels of dit authentieke schilderijen waren. Meijering heeft per direct alle schilderijen teruggenomen en de koper honderd procent gecompenseerd. Ondanks mondelinge en schriftelijke afspraken hierover was het echtpaar Van Loenen echter niet bereid de koopsom aan hem te restitueren.

Vervolgens is Meijering met extreme gedrevenheid een onderzoek gestart wat uiteindelijk jarenlang zou gaan duren. De schilderijen zijn voorgelegd aan een aantal andere deskundigen. Allen kwamen zonder enige twijfel tot dezelfde conclusie, de schilderijen zijn niet afkomstig

van de schilders wiens naam op de werken staat. Kortom, Meijering had valse werken gekocht.

Ook bleek tijdens zijn onderzoek, dat in een eerder stadium in 1993 een van de werken bekend onder de naam 'Pic de Luc' door het Gerechtelijk Laboratorium als vals was aangemerkt. Dit was een artikel uit het Nieuwsblad van het Noorden. Meijering kende dit artikel niet en was ook niet door het echtpaar Van Loenen bij de verkoop hiervan op de hoogte gebracht.

In 2003 kwam een boek uit over valse kunst: 'Hoe de kunst koper bedrogen wordt'. Op pagina 85 van dit boek stond een van de werken afgebeeld die Meijering had aangeschaft bij het echtpaar Van Loenen.

Meijering heeft in 2003 het echtpaar Van Loenen op de hoogte gesteld van vorenstaande en heeft restitutie van de koopsom gevorderd, vermeerderd met de wettelijke rente. Zij wilden hierin niet meegaan en dus was Meijering genoodzaakt deze kwestie voor te leggen aan de bevoegde rechter.

Omdat actie van Justitie en Openbaar Ministerie uitbleef, is Meijering op internet, maar ook binnen de kunst, op onderzoek gegaan. Daarbij is gebleken dat in de periode van mei 1991 tot september 1995 Cor van Loenen verdacht werd van het vervalsen van kunst van de Groninger Ploeg. In 1992 werd er in zijn boerderij een huiszoeking gedaan met als resultaat 31 in beslag genomen schilderijen. Deze werden door deskundigen Renee Smithuis uit Blaricum en Cees Hofsteenge uit Groningen getaxeerd. Zij constateerden - onafhankelijk van elkaar - 28 valse werken.

In 1993 ontvangt het echtpaar Van Loenen hun schilderijen terug en in dat jaar werd de strafzaak geseponneerd in verband met onvoldoende bewijs. In werkelijkheid heeft de Amsterdamse Officier van Justitie deze beslissing genomen omdat de schriftkundige van het Gerechtelijk Laboratorium enige tijd ziek was en de Officier vond dat het onderzoek te lang duurde. In dat jaar heeft taxateur Van der Werff een voorlopig taxatierapport uitgebracht met als tekst dat het rapport uitsluitend bestemd was voor verzekeringsdoeleinden en niet voor commerciële doeleinden. Van der Werff trekt het rapport na enige dagen in, maar het echtpaar Van Loenen wenste het niet terug te geven. Vervolgens is Cor

van Loenen - omschreven als de 'kleine man met de grote baard' - enige keren aangehouden voor de verkoop van valse schilderijen, maar nooit veroordeeld. In 1993 is de zaak bekend onder de naam Altink Affaire I geseponeerd.

Voorgeschiedenis Cor van Loenen

In 1990 heeft de Groninger ondernemer Desi Zwaneveld, eigenaar van een aantal hallen met speelautomaten in de provincie Groningen, de stichting Zwaneveld Museum opgericht. Het doel van deze stichting was ondermeer het aan het publiek tentoonstellen van schilderijen van met name Groninger Ploegschilders. In deze tijd had Zwaneveld contact met de kunstschilder Cor van Loenen en diens echtgenote. Van Loenen kwam vaak in het museum van Zwaneveld, en werd tevens hofleverancier. Zwaneveld was tevens eigenaar van galerie/veilinghuis De Zwaan in Groningen. Daar verkocht Cor van Loenen zijn eigen kunstwerken en die van Zwaneveld. Van Loenen was er dagelijks aanwezig.

In 1995 kreeg Zwaneveld problemen met de belastingdienst. Hij werd voor een groot bedrag, 42 miljoen gulden, aangeslagen. Zwaneveld heeft 7 miljoen gulden betaald en voor de rest werd een regeling getroffen. Tevens werd toen veel van zijn kunst, antiek en schilderijen in beslag genomen. Om te weten wat de waarde van de voorwerpen was, heeft de belastingdienst Groningen ongeveer 500 schilderijen met veel schilderijen van de Groninger Ploeg laten taxeren door mevrouw Renée Smithuis uit Blaricum. Zij heeft aangegeven dat ongeveer 90 procent van de schilderijen vals was. Zij ging nog verder, namelijk dat de maker van de schilderijen Cor van Loenen moest zijn.

Ondertussen had de boekhouder van Zwaneveld zelfmoord gepleegd. Op een gegeven moment heeft de belastingdienst de schilderijen weer teruggebracht en zijn de werken in ontvangst genomen door Anna Jansen - de Groot, medewerkster van Zwaneveld. Toen Zwaneveld echter kwam kijken naar zijn schilderijen, bleken deze niet aanwezig en Anna Jansen- de Groot verklaarde vervolgens dat zij geen schilderijen in ontvangst had genomen.

Betreffende deze vermissing is aangifte gedaan bij de politie en een uitgebreide rechtsgang gevolgd die hier niet zal weergeven. Jansen – de Groot heeft een claim gekregen van Zwaneveld van 1.750.000 gulden. Deze civiele zaak heeft Zwaneveld verloren.

Zwaneveld had echter op enig moment zijn schilderijen laten fotograferen door een kennis, een politiefotograaf. En de foto's en negatieven had Zwaneveld aan Anna Jansen –De Groot gegeven. Veel later in 2011 was Johan Meijering op een verjaardag van een kunstrestaurateur. De jarige, Lammert Mulder, kreeg van Johan een CD met hierop de Tweede Altink-affaire. Op de omslag van de CD bevonden zich vijf foto's van de schilderijen die Johan gekocht had. Mulder zei vervolgens dat hij de werken kende, want hij had hier foto's van. Even later kwam hij met een stapel foto's, in totaal 398 stuks. Johan mocht de foto's behouden. Dit was het grootste deel van de ontvreemde Zwaneveld-collectie. Kennelijk had de politiefotograaf niet een maar twee afdrukken gemaakt. Van de gever en de maker van de foto's zijn verklaringen opgenomen. Tevens werden de foto's getoond aan zoon Jan Zwaneveld – die de fotograaf indertijd behulpzaam was bij het fotograferen – alsmede aan zijn moeder Corry. Beiden herkenden een groot aantal van de werken als zijnde hun eigendom. Opnieuw is aangifte gedaan bij politie.

“Wat zouden we van deze langstlopende rechtszaak in Nederland en zelfs van de wereld kunnen leren?”

Johan Meijering heeft vervolgens met een aantal kunstvrienden het internet afgespeurd naar de ontvreemde werken en inderdaad zijn er een aantal gevonden op Marktplaats. Zo ook bij een herenkapper in Emmen waar enige tientallen werken stonden. De kapper stond bekend om de verkoop van de Groninger Ploeg. Hier zijn videobeelden van gemaakt. Van alle onderzoeken is een rapportage gemaakt en die is ter beschikking gesteld van politie en justitie. Zij konden zo huiszoekingen doen, maar dit is vervolgens niet gedaan. De opsporing liep hiermee vast.

Wel kon Meijering vaststellen dat ten minste 8 van zijn aangeschafte 10 werken terug te vinden waren op een foto van de collectie van Zwaneveld. Meijering had dus niet alleen schilderijen gekocht die grotendeels vals waren, maar ook nog eens van verduistering afkomstig zouden kunnen zijn.

Vele rechtszaken verder, alle goed in kaart gebracht, is het echtpaar Van Loenen uiteindelijk veroordeeld voor een bedrag van ongeveer 52.000 euro plus bijkomende kosten voor de verkoop van twee valse schilderijen, het 'Reitdiep' en 'Pic de Luc', beide gesigneerd met 'J. Altink.' Aangezien het echtpaar dit niet kon of wilde betalen, heeft Meijering twee keer beslag laten leggen op de woonboerderij van het echtpaar Van Loenen, maar ook daar staken zij de draak mee. Pas op het moment dat de deurwaarder dreigde met verkoop van de boerderij kwam het geld op tafel. Wel moest Meijering het beslag opheffen. Dit is gebeurd. In 2018 zou in een afzonderlijke juridische procedure een definitieve uitspraak worden gedaan over vijf schilderijen die in de gerechtelijke procedure zijn gebleven, wel genoemd een 'schadestaat-procedure' wat over de bijkomende kosten ging. Deze werd ten dele afgewezen. Voor drie schilderijen die door het gerechtshof Leeuwarden twijfelachtig werden verklaard ontving Meijering geen enkele vergoeding.

Tot zover de grote lijnen van de zaken Altink I en Altink II. De vraag is: wat zouden we van deze langstlopende rechtszaak in Nederland en zelfs van de wereld kunnen leren? En dan heb ik het over de rechtstaat, de kunsthandelaar en de kunst koper.

Juul van der Linden

3.1 Rol Openbaar Ministerie

2005

Op 22 mei 2005 had Meijering een onderhoud met de Officier van Justitie, dhr. mr. H Supèr bij het Openbaar Ministerie te Assen, in aanwezigheid mw. C. Durville en een medewerker van bureau Slachtofferhulp. Het Openbaar Ministerie was overtuigd van de gepleegde oplichting door het echtpaar Van Loenen. Volgens het Openbaar Ministerie Assen was er echter op dat moment onvoldoende bewijs om te komen tot strafvervolgung. Bij nieuwe feiten (bewijslast) kon opnieuw aangifte worden gedaan en zou nader onderzoek mogelijk zijn!

2009

N.a.v. de aangifte van Meijering bij de politie tegen het echtpaar Van Loenen op 19 augustus 2009 had Meijering op 27 oktober 2009 bij het Openbaar Ministerie in Assen een onderhoud met de O.v.J. mevr. mr. S. Kromdijk. Bij dit gesprek waren ook drie andere personen aanwezig: de hulp O.v.J. inspecteur H. Harms - teamchef politie Hoogeveen, dhr. IJ. De Jong (opgelicht met 225 valse schilderijen) en een juriste van bureau slachtofferhulp bij het Openbaar Ministerie in Assen.

Meijering verzocht het openbaar Ministerie om vijf meegenomen omstreden 'Ploegschilderijen' - drie gesigneerd met 'J. Altink' en twee gesigneerd met 'Johan Dijkstra' - in beslag te nemen. De Officier van Justitie wees dit verzoek af en was bereid twee andere van de vijf omstreden schilderijen wel in beslag te nemen.

Uitgelegd werd dat er weinig menskracht bij de politie was, weinig financiële middelen aanwezig waren en er geen prioriteit was. Het doel was om met beperkte middelen en menskracht een strafzaak tegen het echtpaar Van Loenen aan te spannen.

De volgende omstreden schilderijen werden ter plekke door de hulp O.v.J. in beslag genomen:

- Blauw Börgje, aquarel, gesigneerd 'Johan Dijkstra';
- Gronings landschap, gemengde techniek, gesigneerd 'J. Altink.'

Schilderij ‘Pic de Luc’

Meijering verzocht de O.v.J. mevr. mr. S. Kromdijk met klem om de schilderijen getiteld ‘Pic de Luc’ en ‘Het Reitdiep’ in beslag te nemen in plaats van de schilderijen getiteld ‘Blauw Börgje en Gronings landschap, omdat de bewijslast bij deze twee schilderijen heel eenvoudig was. Aantoonbaar was namelijk dat beide schilderijen vóór de aankoopdatum van Meijering in 1999 al vals waren verklaard, namelijk in 1991.

Schilderij ‘Pic de Luc’

Het schilderij ‘Pic de Luc’, ook genoemd ‘Heuvellandschap’ en ‘Berglandschap’ was vals verklaard door het veilinghuis Auctioneers J.P. Glerum in Den Haag en begin 1991 uit de veiling gehaald.

1993

De signatuur van ‘Pic de Luc’ was in 1993 vals verklaard door een schriftkundig onderzoek van het toenmalige Gerechtelijk Laboratorium thans Nederlands Forensisch Instituut (NFI) d.d. 15 juni 1993.

Schilderij ‘Het Reitdiep’

Het schilderij ‘Het Reitdiep’ was eveneens begin 1991 vals verklaard door veilinghuis Christie’s in Amsterdam en uit de veiling gehaald. De O.v.J. bleek echter niet gevoelig voor deze argumenten en verzocht Meijering zich op geen enkel wijze te bemoeien met het onderzoek van politie en het Openbaar Ministerie.

N.B. Beide schilderijen zijn enkele jaren later in de civiel rechtelijke procedure door het gerechtshof Leeuwarden vals verklaard.

Verjaringstermijn in zicht

Meijering uitte zijn bezorgdheid over het naderen van het tijdstip van verjaring. De Officier van Justitie mevr. mr. S. Kromdijk verklaarde dat die zorg volkomen ongegrond was, omdat zij deze zaak inmiddels had gestuit, waardoor de verjaringstermijn opnieuw is ingegaan.

Later bleek bij de door Meijering ingediende klacht bij het gerechtshof Leeuwarden (art. 12 procedure W.v.Sv), dat deze zaak niet was gestuit en de klacht ongegrond werd verklaard op grond van het feit dat de strafbare feiten waren verjaard!

Conclusie

Het Openbaar Ministerie Assen c.q. de Officier van Justitie destijds, mevrouw mr. S. Kromdijk (anno 2018 Hoofdofficier van Justitie) had in de zaak Meijering-Van Loenen ernstig gefaald.

Twee keer waren er serieuze kansen geweest om met de schilderijen 'Pic de Luc' en 'Het Reitdiep', op 27 oktober 2009 en op 24 juli 2012, een strafzaak te beginnen tegen het echtpaar Van Loenen.

Op 13 oktober 2013 bleek door de afwijzing van de klacht door het gerechtshof Leeuwarden, dat er niet tot een strafzaak kon worden overgegaan omdat deze zaak niet was gestuit en inmiddels was verjaard, dit in tegenstelling tot datgene dat de toenmalige O.v.J. mevrouw mr. S. Kromdijk in het bijzijn van drie getuigen op 27 oktober 2009 had beweerd op het Openbaar Ministerie in Assen.

Cor van Loenen ontsnapte in 2013 voor de tweede keer aan een strafvervolging.

Van Loenen en diens echtgenote ontsnapten in 2013 voor de tweede keer aan een strafvervolging.

Het feit dat er geen strafzaak was gekomen tegen het echtpaar Van Loenen, had de civiele zaak ernstig belemmerd. Als er een strafzaak zou zijn geweest met een veroordeling, zou die civiele zaak eenvoudiger zijn geweest en mogelijk allang ten einde.

3.2 Rol Groninger Museum

De doelstelling van de stichting Groninger Museum voor Stad en Lande is ‘het geven van voorlichting in de meest ruime zin des woords.’ De betrokken Ploegwerken waren vóór de rechtszittingen tegen Van Loenen door het Groninger Museum al vals verklaard.

De directie van het Groninger Museum bij monde van de inmiddels vertrokken directeur Kees van Twist weigerde vervolgens met al hun expertise medewerking te verlenen bij de door het gerechtshof Leeuwarden aan Meijering opgelegde bewijsopdracht. (Meijering kreeg opdracht te bewijzen dat de door hem gekochte Ploegwerken vals waren.)

Kees van Twist in een brief aan Meijering op 2 februari 2010:

‘Het Groninger Museum voelt zich niet geroepen een rol in deze zaak te spelen en wenst buiten dit dispuut te blijven.’

In een tweede schriftelijke reactie op 30 december 2010 werd deze zienswijze herhaald en de brief afgesloten met:

‘Uw bevindingen zien wij met belangstelling tegemoet.’

3.3 Rol Johan Dijkstra Stichting

Ook de Johan Dijkstra Stichting verleende in deze zaak geen ondersteuning.

‘Het uitgangspunt van het bestuur is dat wij ons niet mengen in geschillen die niet gaan over werk dat in het bezit van de Stichting is. Dit betekent ook dat het bestuur zich niet bevoegd acht tot het afgeven van expertises,’ aldus een schriftelijke reactie van het bestuur aan Meijering.

4 Kenmerken van valse schilderijen van ‘De Groninger Ploeg’

- zijn een gewild doelwit voor kunstvervalsers, in het bijzonder schilderijen van Jan Altink en Johan Dijkstra;
- zijn massaal geïnfiltriseerd in onze samenleving sinds 1990;
- worden dagelijks illegaal via internet aangeboden;
- brengen Nederlandse fraudepraktijken rond Groninger Ploegschilders aan het licht;
- zijn in een aantal van 200 ontdekt in een sinds 1995 ‘spoorloos’ verdwenen omvangrijke kunstcollectie;
- zijn wegens oplichting in een aantal van 391 opgenomen in drie aangiften van gedupeerden bij de politie in Hoogeveen, Flevoland en Groningen. Opgenomen in deze drie aangiften zijn schilderijen gesigneerd met ‘J. Altink’ (168), ‘Johan Dijkstra’ (135), ‘Jan Wiegers’ (51), ‘Jan Jordens’ (7), ‘George Martens’ (4), ‘Jannes de Vries’ (1) en ‘Wobbe Alkema’ (1);
- worden door deskundigen herkend en onderscheiden van authentieke Ploegschilderijen;
- zijn een ernstige bedreiging voor de essentie van het culturele erfgoed ‘De Groninger Ploeg’;
- zijn buitengewoon schadelijk voor de integriteit van de kunstbranche en voor het imago van bijvoorbeeld het Groninger Museum;
- zijn een lucratieve handel door professionele kunstvervalsers, met een kleine pak- en vervolgingskans;
- zijn een inbreuk op het auteursrecht (maar worden nog niet op die manier aangepakt);
- zijn een nachtmerrie voor de argeloze kunst koper en veroorzaken zowel financiële als emotionele schade;
- tonen aan dat bestaande wetgeving ver onder de maat is en aangepast moet worden;
- dienen na bewijs van valsheid direct vernietigd te worden.

4.1 Heuvellandschap 'Pic de Luc'

Schilderij
'Heuvellandschap Pic
de Luc', ook genoemd
'Berglandschap',
'Heuvellandschap',
'Mediterraan landschap'.
Gesigneerd rechts onder:
'J. Altink'
40 x 46.5 cm

Vijfentwintig argumenten waarom het schilderij 'Heuvellandschap' ('Pic de Luc') een vervalsing is:

- 1 Het schilderij werd begin 1991 bij veilinghuis Auctioneers J.P. Glerum te Den Haag uit de veiling genomen omdat meerdere deskundigen verklaarden dat dit schilderij vals is.
- 2 De inbrengers hadden begin 1991 een valse naam opgegeven bij de inbreng van dit schilderij bij het veilinghuis Auctioneers J.P. Glerum te Den Haag.
- 3 Het schilderij was op 14 juli 1992 door twee getuigen-deskundigen, mevrouw Renée Smithuis uit Castricum en Cees Hofsteenge uit Groningen bij de politie in Amsterdam vals verklaard.
- 4 De beide getuigen-deskundigen herhaalden hun bevindingen tijdens een hoorzitting bij het Gerechtshof In Amsterdam op 16 februari 1994.
- 5 Het Gerechtelijk Laboratorium te Rijswijk stelde middels onder-

zoek vast, dat dit schilderij ten onrechte met de naam van Jan Altink is gesigneerd.

- 6 Het schilderij werd door elf professionele deskundigen en twee ervaringsdeskundigen als vals verklaard.
- 7 De gedaagden konden op geen enkele wijze aantonen dat dit schilderij authentiek is.
- 8 De gedaagden gaven bij de verkoop valse informatie over dit schilderij (dwaling).
- 9 De gedaagden konden de herkomst niet verklaren.
- 10 In het verweerschrift van de gedaagden – pagina's 100 tot 114 – werd geen melding gemaakt van de herkomst van dit schilderij.
- 11 De gedaagden legden tegenstrijdige verklaringen af over de herkomst.
- 12 Het schilderij is een imitatie/kopie van een authentiek schilderij van Jan Altink, afgebeeld op pagina 45 in het boek 'J. Altink'.
- 13 Het schilderij is onderdeel van een 'tweeluit' en vormde de linkerhelft van een authentiek schilderij van Jan Altink, afgebeeld op pagina 45 in het boek 'J. Altink' en is een vervalsing omdat Jan Altink nooit een 'tweeluit' heeft geschilderd.
- 14 De signatuur met datering van dit schilderij week in belangrijke mate af van de signatuur van het authentieke schilderij 'Kustgezicht bij Cros-de-Cagnes' (Zuid-Frankrijk – Franse Riviera), eveneens gedateerd met het jaartal 1954
- 15 De signatuur met datering van dit schilderij week in belangrijke mate af van de signaturen van 12 onderzochte authentieke schilderijen van Jan Altink, in het bijzonder ten aanzien van het cijfer vier (4)
- 16 De signatuur van dit schilderij vertoonde een duidelijke afwijking ten opzichte van de authentieke signaturen van Jan Altink. Tussen de J en A (van Altink) ontbreekt een punt en er was – ná het plaatsen van de handtekening – over de signatuur heen geschilderd
- 17 Het kleurgebruik, toetswerk, penseelvoering van dit schilderij kwamen overeen met het authentieke schilderij 'Voorjaarsboekje' geschilderd door en gesigneerd met 'Cor van Loenen'
- 18 Het schilderij is niet traceerbaar in het oeuvre van Jan Altink.
- 19 De gedaagden hadden een voorlopig en ingetrokken taxatierapport van de kunstexpert Auke van der Werff vervalst en misbruik van dit rapport gemaakt bij de verkoop van dit schilderij.

- 20 De gedaagden hadden bij de hoorzitting van het Gerechtshof in Amsterdam op 14 februari 1994 een valse verklaring afgelegd over de herkomst van dit schilderij. Zij zouden dit schilderij gekocht hebben van een kunsthandelaar met de naam Jansen. Dit blijkt een verzinsel. Deze kunsthandelaar bestaat niet.
- 21 De gedaagden hadden bij de hoorzitting van het Gerechtshof in Leeuwarden op 16 juni 2010 een valse verklaring afgelegd over de herkomst van dit schilderij. Zij zouden dit schilderij gekocht hebben van een onbekende particuliere verzamelaar. Dit bleek een verzinsel.
- 22 De manier van schilderen van dit schilderij kwam overeen met de manier van schilderen van schilderijen van de hand van Cor van Loenen en gesigneerd met 'Cor van Loenen'.
- 23 De onderzoeksresultaten bevestigden de mening van 6 deskundigen dat Cor van Loenen dit schilderij had gemaakt.
- 24 Technisch onderzoek, verricht door de heer Milko den Leeuw van A.R.R.S. uit Den Haag in 2011 in samenwerking met de heer Marco Bosmans van Forensicon B.V. uit Leeuwarden, wees uit dat dit schilderij op technische gronden vals is en dat dit schilderij gemaakt was door Cor van Loenen.
- 25 Vier kunstexperts, de heer Auke van der Werff uit Oudeschild (Texel), de heer J.R.H. van den Hende uit Haren (Gr.), dr. Han Steenbruggen uit Groningen, mevrouw Renée Smithuis uit Blaricum, verklaarden onder ede of belofte bij het Gerechtshof in Leeuwarden op 8 en 15 februari 2011 dat dit schilderij vals is en motiveerden hun stelling aan de drie rechters.

N.B.

Een groot deel van de genoemde argumenten is naar voren gekomen tijdens het onderzoek van de eisende partij Meijering.

De gedaagden, het echtpaar Van Loenen, waren op het moment van de verkoop aan Meijering op de hoogte dat dit schilderij vals is. Met deze kennis van zaken hadden zij dit schilderij nooit als een authentiek schilderij van Jan Altink aan de eisende partij mogen verkopen.

4.2 Schilderij ‘Het Reitdiep’, ook genoemd ‘Huizen met een bruggetje aan vliet’.

Schilderij
‘Het Reitdiep’, ook
genoemd ‘Huizen met
een bruggetje aan vliet’.
Gesigneerd rechts onder:
‘J. Altink’
60 x 74 cm

Tweeëntwintig argumenten waarom het schilderij ‘Het Reitdiep’ een vervalsing is:

- 1 Het schilderij ‘Het Reitdiep’ werd begin 1991 bij het veilinghuis Christie’s te Amsterdam uit de veiling genomen omdat twee deskundigen constateerden dat dit schilderij vals is.
- 2 Het schilderij ‘Het Reitdiep’ werd door twaalf professionele deskundigen en twee ervaringsdeskundigen als vals verklaard.
- 3 De gedaagden konden op geen enkele wijze aantonen dat dit schilderij authentiek is.
- 4 De gedaagden gaven bij de verkoop valse informatie over dit schilderij (dwaling).
- 5 De gedaagden konden de herkomst niet verklaren. In het verweerschrift van de gedaagden - pagina’s 39 t/m 41 en 96 t/m 98 - werd geen melding gemaakt van de herkomst van dit schilderij.
- 6 De gedaagden legden tegenstrijdige verklaringen af over de herkomst.

- 7 In het verweerschrift (pag. 39) van de gedaagden was een gedeelte van de originele tekst met de afbeelding van dit schilderij uit de catalogus van Christie's weggeknipt/verwijderd, namelijk:
Provenance: 'Acquired directly from the artist by the present owner'.
- 8 Op pagina 7 van het concept van het eerste hoofdstuk over het leven van Cor van Loenen, geschreven door de misdaadjournalist Hendrik Jan Kortering, werd niet vermeld dat Cor van Loenen en zijn echtgenote Jan Altink persoonlijk ooit hadden ontmoet en rechtstreeks van hem een schilderij hadden gekocht, terwijl de gedaagden bij de inbreng van dit schilderij bij het veilinghuis Christie's beweerden dat zij dit schilderij rechtstreeks hadden gekocht van Jan Altink.
- 9 Het schilderij is een imitatie van een authentiek schilderij van Jan Altink.
- 10 Het schilderij is onderdeel van een 'tweeluik' en de rechter helft van het in 1991 door het Groninger Museum vals verklaarde schilderij 'Landweg Westerwolde'. Jan Altink had geen 'tweeluik' geschilderd.
- 11 De signatuur week in belangrijke mate af van die van Jan Altink.
- 12 Het schilderij is niet traceerbaar in het oeuvre van Jan Altink.
- 13 De gedaagden hadden in 1991 een valse naam opgegeven bij de inbreng van dit schilderij bij het veilinghuis Christie's.
- 14 De gedaagden hadden een voorlopig en ingetrokken taxatierapport van de kunstexpert Auke van der Werff vervalst en misbruik van dit rapport gemaakt bij de verkoop van dit schilderij.
- 15 De gedaagden hadden bij de hoorzitting van het Gerechtshof in Amsterdam op 14 februari 1994 een valse verklaring afgelegd over de herkomst van dit schilderij. Zij zouden dit schilderij gekocht hebben van een kunsthandelaar met de naam Jansen. Dit blijkt een verzinsel. Deze kunsthandelaar bestaat niet.
- 16 De gedaagden hadden bij de hoorzitting van het Gerechtshof in Leeuwarden op 16 juni 2010 een valse verklaring afgelegd over de herkomst van dit schilderij. Zij zouden het gekocht hebben van een onbekende particuliere verzamelaar. Dit bleek een verzinsel.
- 17 De manier van schilderen van de bomen van dit schilderij kwamen overeen met de manier van schilderen van de bomen van drie schilderijen van de hand van Cor van Loenen en gesigneerd met 'Cor van Loenen'.

- 18 De composities, penseelvoering, kleurgebruik en toetswerk van de waterpartijen van het omstreden schilderij ‘Het Reitdiep’, ‘J. Altink’ en drie onderzochte schilderijen, gesigneerd met ‘Cor van Loenen’, waren gemaakt door dezelfde schilder.
- 19 De compositie van het schilderij kwam overeen met een in 2002 gemaakte schets van Cor van Loenen.
- 20 De onderzoeksresultaten bevestigden de mening van 6 deskundigen, dat Cor van Loenen dit schilderij had gemaakt.
- 21 Technisch onderzoek, verricht door de heer Milko den Leeuw van A.R.R.S. uit Den Haag in 2011 in samenwerking met de heer Marco Bosmans van Forensicon B.V. uit Leeuwarden, wees uit dat dit schilderij op technische gronden vals is.
- 22 Vier kunstexperts, de heer Auke van der Werff uit Oudeschild (Texel), de heer J.R.H. van den Hende uit Haren (Gr.), dr. Han Steenbruggen uit Groningen, mevrouw Renée Smithuis uit Blaricum, verklaarden onder ede of belofte bij het Gerechtshof in Leeuwarden op 8 en 15 februari 2011 dat dit schilderij vals is en motiveren hun stelling aan de drie rechters.

N.B.

De onder 1 t/m 20 genoemde argumenten komen uit het onderzoek van de eisende partij Meijering.

De gedaagden waren op het moment van de verkoop aan Meijering op de hoogte dat dit schilderij vals is. Met deze kennis van zaken hadden zij dit schilderij nooit als een authentiek schilderij van Jan Altink aan de eisende partij mogen verkopen.

5 Positieve effecten

Wat heeft de eerste maatschappelijke missie opgeleverd?

- Jurisprudentie met het arrest van het gerechtshof in Leeuwarden op 30 oktober 2012, waarbij twee schilderijen in hoger beroep vals werden verklaard.
- Aandacht voor deze vervalsingszaak in Nederlandse- en buitenlandse media (onder meer Duitsland, de Verenigde Staten van Amerika, Zuid-Korea) voor het thema ‘valse kunst’ en de ernstige bedreiging van culturele erfgoederen, in het bijzonder van de kunstkring ‘De Groninger Ploeg’.
- Zaak behandeld door studenten van diverse kunst- en juridische opleidingen.
- Opheldering over de omvangrijke verdwenen ‘kunstcollectie Zwaneveld’ van ca. 550 (Ploeg)schilderijen.
- Ander positief punt is dat er een aantal websites zijn opgericht met als kern ‘valse kunst’.
- Het instellen van een ‘Rijdende kunstrechtbank’
en:

2018

Het instellen van een meldpunt voor valse kunst door twee branche-organisaties, de Federatie TMV, beroepsorganisatie voor gecertificeerde Taxateurs, Makelaars en Veilinghouders in roerende zaken en de Koninklijke VHOK de vereniging van handelaren in oude kunst in Nederland, aldus een persbericht op 10 oktober 2018.

Januari 2019

Begin januari 2019 meldt Taco Popma van Popma lijstenmakerij uit Heerenveen, dat hij eigenaar is www.valsekunst.nl en bijhorend forum (www.valsekunst.nl/forum). Het plan is om op de website allerhande info inzake het herkennen van valse kunst te plaatsen (technieken, UV licht, IR licht, grafiek/schilderijen, etc). Het forum kan een plek worden voor vragen, antwoorden en o.a. het posten van valse kunst.

April 2019

Het instellen van een ‘Rijdende kunstrechtbank’, die geschillen in kunstwereld eerlijker moet berechten.

6 Zwarte Donderdag

Groningen, 31 oktober 2019

Eindelijk is het zover, vandaag is er na 18 jaar procederen een eind gekomen aan de jarenlange kunstvervalsingszaak ‘De Altink-affaire II’. Jarenlang heb ik als kunstverzamelaar strijd geleverd in een schimmige wereld, in de schemering tussen onder- en bovenwereld om de waarheid boven water te krijgen.

Het is inmiddels donderdag 31 oktober 2019. Jarenlang is er geprocedeerd over de vraag of de schilderijen die ik van het echtpaar Van Loenen had gekocht vals dan wel echt waren. Nadat ik een schadevergoeding van het echtpaar Van Loenen had ontvangen van ruim € 86.000,00 als compensatie voor de aankoop van twee valse schilderijen, ‘Pic de Luc’ en ‘het Reitdiep’, volgden er nog twee door het echtpaar Van Loenen aangespannen rechtszaken en wel over de teruggave van deze twee valse schilderijen. Ik had aanvankelijk geweigerd deze schilderijen terug te geven en wilde hiermee voorkomen dat ze ooit nog in het handelsverkeer terecht zouden komen. In het eerste kort geding werd ik door de rechter in het gelijk gesteld. Er zou geen sprake zijn van een spoedeisend belang. In het tweede kort geding ben ik door de rechter gesommeerd om deze schilderijen terug te geven. Ik hield een pleidooi om deze twee valse schilderijen over te dragen aan het museum Valse Kunst in Vledder. Dit mocht helaas niet baten.

Het is eigenlijk te bizar voor woorden dat twee valse werken moeten worden teruggegeven aan Cor van Loenen. De man die, volgens de technische onderzoeker, deze werken heeft vervalst. De rechtszaak in hoger beroep die ik hierover heb gevoerd, heb ik eerder gewonnen. Hiermee blijkt overduidelijk dat het strafrecht niet aansluit bij het civiel recht. Als het in deze kwestie tot een strafproces was gekomen en het echtpaar veroordeeld zou zijn wegens oplichting, dan waren deze werken zeker niet door justitie teruggegeven en waarschijnlijk vernietigd.

Hoe dan ook, met gemengde gevoelens loop ik die middag naar de Arrondissementsrechtbank in Groningen, op zes minuten afstand lopen

van mijn appartement. In die zes minuten denk ik aan de onverwachte e-mail die ik ruim een week eerder, op 22 oktober 2019 van het echtpaar Van Loenen ontving na al die jaren geen contact te hebben gehad.

Citaat: 'Johan, uit praktische overweging en goede orde denken wij dat als jij bij de rechtbank de schilderijen ophaalt, dat wij dan aanwezig zijn om de betreffende werken vervolgens in ontvangst te nemen. Dat wij beiden zeer teleurgesteld zijn in de hele gang van rechtszaken e.d. spreekt voor zich... Hoe onbegrijpelijk het misschien bij jou overkomt: we zijn je ondanks alles zeker niet kwaad gezind. Laten we nu de mogelijkheid en gelegenheid daartoe benutten om eindelijk achter deze onverkwikkelijke zaak een punt te zetten. Met een boeketje gekleurde groeten van Cor en Corrie van Loenen.'

Nadat ik door de veiligheidspoorten van de Rechtbank was gelopen, meldde ik mij op de begane grond bij de balie, waar twee beambten achter stonden, keurig in uniform. Verderop zag ik de tegenpartij al staan, het echtpaar Van Loenen, hun dochter en advocaat mevrouw Mr. G. Besling. Ik liep naar de advocaat van de tegenpartij en gaf haar uit respect een hand. Mijn wederpartij, de familie Van Loenen, heb ik genegeerd.

Nadat ik een verklaring had ondertekend van ontvangst, zijn vervolgens de in folie verpakte schilderijen aan mij overhandigd. Ik heb bewust zeer lang over het zetten van mijn handtekening gedaan, in dit geval een lange versie. Standaard gebruik ik een hartje in mijn handtekening en deze heb ik ingekleurd met een rode pen en daar ook alle

De valse schilderijen zoals die op 31 oktober 2019 werden geretourneerd.

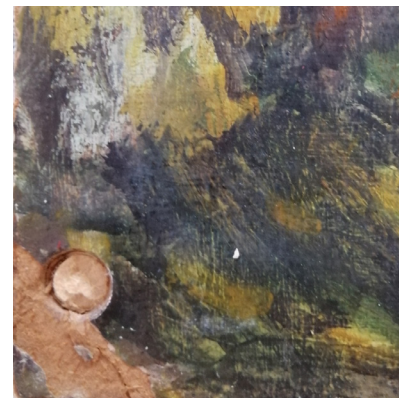
De sporen van het technisch onderzoek zijn duidelijk zichtbaar.

tijd voor genomen. Op dat moment dacht ik, laat iedereen nu maar even wachten, ik heb lang genoeg moeten wachten om mijn gelijk te krijgen. Dit ritueel deed ik vooral voor mezelf omdat ik opgelucht was - na al die jaren ellende, kosten, tijd en energie - nu hier een punt achter te kunnen zetten. Ik voelde me op dat moment alleen, maar wel sterk. Ik ben alleen de strijd aangegaan en ga het ook alleen afwikkelen.

Vervolgens ben ik één voor één met de schilderijen naar de advocaat gelopen en heb deze aan haar overhandigd, d.w.z. ik heb de schilderijen over de grond naar haar toegeschoven. Ook van haar kreeg ik ter plekke een ontvangstbevestiging. Alles gebeurde in een ijzige stilte en in het bijzijn van twee beampten die het schouwspel nauwlettend gade sloegen. Je kon werkelijk een speld horen vallen.

Direct na dit protocol nam ik het woord. Ik heb mij naar het gezelschap gekeerd en het echtpaar Van Loenen recht in de ogen gekeken. Vervolgens kon ik het niet nalaten om, zonder voorbereiding, spontaan enkele afsluitende woorden te zeggen.

‘Ik had mijn een vriendschap met jullie heel anders voorgesteld. Als je met elkaar zaken doet, moet het kloppen. Als iets niet klopt, dan moet je dat onmiddellijk herstellen en uit de wereld helpen, dan kun je weer verder met elkaar. Dat hebben jullie niet gedaan, terwijl jullie daar jaren lang alle kansen voor hebben gehad. Ik neem jullie dit zeer kwalijk. Deze hele juridische kwestie was volstrekt onnodig en hadden jullie kunnen voorkomen door je aan de gemaakte afspraken te houden. Jullie hebben mij gegarandeerd dat de door jullie verkochte schilderijen

authentiek zouden zijn en dat is niet gebleken. Het is doodzonde van alle verloren energie die in deze zaak is gaan zitten. Ik hoop dat jullie hiervan geleerd hebben en dat jullie eindelijk eens ophouden met het liegen en bedriegen van mensen. Door jullie gedrag hebben jullie niet alleen bij mij pijn veroorzaakt, maar ook bij vele anderen mensen.'

“Op dat moment dacht ik, laat iedereen nu maar even wachten, ik heb lang genoeg moeten wachten.”

Tot mijn grote verbazing liet iedereen mij uitpraten. Ik hoop na al die jaren iets van respect te hebben gekregen. In ieder geval had ik een podium om mijn verhaal te doen. Aansluitend op mijn verhaal nam Corrie van Loenen het woord: 'Johan, we zouden het heel prettig vinden om je over een tijdje te ontmoeten. We gaan je een mailtje sturen.'

Ik bleef hier stoïcijns onder en heb niet gereageerd. Ik heb de eer aan mezelf gehouden.

Stilzwijgend vertrokken we met ons allen gemoedelijk richting de uitgang van de Rechtbank.

De dochter van Van Loenen ging direct naast mij lopen op weg naar de uitgang en noemde dat het mooi was dat het nu eindelijk was afgewikkeld en wilde nog met enig respect kwijt dat haar vader en ik doorzetters zijn. Ik vond het eigenlijk wel een mooie afsluiting.

Toen ik met opgeheven hoofd het gerechtsgebouw verliet, voelde ik me trots dat ik het op deze wijze tot een einde heb kunnen brengen. Ik ben trots op mijn jarenlange onderzoek en heb ontdekt hoe de hazen lopen. Dit was politie, justitie noch misdaadjournalisten nog niet eerder gelukt. Met als doel in eerste instantie gerechtigheid voor mezelf, maar ik hoop dat ik anderen kan behoeden voor dergelijke oplichterspraktijken.

Mijn conclusie

- Voor de politie, niets dan lof. Ze hebben iedere keer weer hun uiterste best gedaan om alle aangiftes van vermoedelijke strafbare feiten op papier te zetten.

- Het echtpaar Van Loenen is twee keer ontsnapt aan een strafzaak, een mogelijke veroordeling en strafblad.
- Justitie heeft geblunderd, arrogant opgetreden, door ten onrechte de achteraf vals benoemde schilderijen ‘Het Reitdiep’ en ‘Pic de Luc’ in de civiele procedure niet te willen onderzoeken.
- In de civiele zaak hebben drie rechters tot mijn verbijstering een aquarel, een gouache en een schilderij twijfelachtig genoemd en daar geen enkele schade voor toegekend. Een opmerkelijk vonnis, omdat ik aantoonbaar ook voor deze drie schilderijen financiële schade heb geleden. Ik heb geen twijfelachtige schilderijen gekocht, maar met garantie authentieke schilderijen.
- Betreurenswaardig is dat de Nederlandse politiek, waaronder de Tweede Kamer geen respons heeft gegeven op deze uitgekristalliseerde zaak, terwijl een belangrijk cultureel erfgoed ernstig wordt bedreigd. Het is immers de intentie van de overheid om cultureel erfgoed te beschermen.
- De schilderijen hadden nooit als authentiek zijnde aan mij verkocht mogen worden.
- Ik hoop oprecht dat mijn levenswerk niet voor niets is geweest en dat het echtpaar Van Loenen lering heeft getrokken uit deze jarenlange affaire en zij zullen stoppen met hun oplichters praktijken en dat er niet nog meer mensen de dupe worden.
- Kunstzaken horen niet thuis in mijn ogen in reguliere rechtszaken, omdat het specifieke vakkennis vergt.
- Zelf weet ik nu dat je niet voorzichtig genoeg kan zijn, wapen u voor de waarheid!

Met ongeloofelijk veel dank aan mijn partner en vrienden die mij altijd zijn blijven steunen tijdens dit langslpende proces. De tijd zal het leren of het allemaal de moeite waard is geweest! ‘Nooit bestijgt men tevergeefs de bergen der waarheid’, aldus de filosoof Friedrich Nietzsche.

Ik hoop dat door deze zaak kunstvervalsers zullen worden afgeschrikt en dat mijn omvangrijke publicaties over de Altink Affaire I en II daartoe zullen bijdragen. Hiermee wordt de kunstvervalsing van schilderijen van de Groninger Ploeg tussen 1990 en 2020 goed in beeld gebracht.

Het is een feit, dat het bestrijden van valse kunst buitengewoon moeilijk is, zeker als het gaat om schilderijen van schilders die zijn overleden. Zij kunnen immers niet meer zeggen of een werk door hen wel of niet gemaakt is oftewel het is goed of vals. Als kunstenaars niet meer in leven zijn, is er buitengewoon veel kennis van zaken nodig en wettig overtuigend bewijs om een schilderij vals te verklaren.

Om een schilderij vals te verklaren liggen de werkzaamheden van zowel de kunstvervalser als van de deskundige onder een vergrootglas.

Opmerkingen van een deskundige zoals 'Het betreft hier een vervalsing', 'De daadkracht, de bezieling ontbreekt', 'Het is slecht werk', 'Het is slordig geschilderd', 'De wijze van schilderen is anders', 'Het is plat geschilderd, het leeft niet', 'Het lijkt niet op ander werk van de schilder', 'De herkenbare uitstraling ontbreekt', 'Is niet van de hand van [...]', 'Coleriet en penseelvoering zijn niet volgens de werkwijze van [...]', volstaan zeker niet om een schilderij van een overleden schilder vals te verklaren!

Bij twijfel over de echtheid dan wel valsheid van een schilderij is het

“Om een schilderij vals te verklaren liggen de werkzaamheden van zowel de kunstvervalser als van de deskundige onder een vergrootglas.”

extra oppassen. Gedegen en uitgebreid onderzoek zal noodzakelijk zijn om op een schilderij het predicaat ‘vals’ te plakken. De valkuil kan bestaan dat een schilderij ten onrechte vals wordt verklaard.

Alles overziende is het een illusie om te denken dat valse kunst is uit te bannen. Het is een fenomeen dat al eeuwen bestaat, en helaas niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Kunstvervalsers hebben vrij spel en kunnen ongestoord hun gang gaan, vervalsingen zullen er blijven en ongetwijfeld ook binnendruppelen binnen de muren van musea.

Uiteindelijk gingen alle documenten van de rechtszaken op 15 januari 2020 naar De Groninger Archieven.

De Altink Affaire is kennelijk Nederlandse televisiemakers ook niet ontgaan. Diverse tv-producties zijn inmiddels aan de Nederlandse kijkers vertoond.

Op zondag 6 januari 2013 verscheen voor de zender RTL 4 om 22.30 uur de tv-film 'moordvrouw' met als onderwerp de kunstvervalsingen van de 'Groninger Ploeg'. Op zaterdag 18 januari 2014 verscheen op Nederland I om 20.30 uur de tv-productie 'Heer en Meester' met als thema kunstvervalsingen in het algemeen. Op donderdag 30 januari 2014 werd voor de zender Nederland 2 om 20.50 uur in het programma 'Brandpunt' - Reporter aandacht geschonken aan gestolen kunst met als onderwerp 'De wonderlijke wereld van de gestolen kunst'.

Aansluitend op dit programma werd in de rubriek 'Andere Tijden' een productie vertoond met als onderwerp 'Han van Meegeren – meester-vervalser'. (Bron:VARA gids week 4 – 2014).

Citaat: 'Er circuleren maar liefst drie plannen voor een speelfilm'.

Drs. Johannes Lourens (Johan) Meijering

7 Samenvatting en conclusies

Het Drentse kunstenaarsechtpaar Van Loenen had aan Meijering in 1999 en het jaar 2000 tien 'Ploegwerken' verkocht met name voorzien van de signatuur van de bekende Groninger Ploegschilder J. Altink. Zij hadden zowel mondeling als schriftelijk de echtheid van deze werken gegarandeerd, alsmede een terug-ruil-garantie. Bovendien gaven zij ter ondersteuning van de echtheid een kopie van een taxatierapport van de beëdigd taxateur Auke van der Werff. Meijering kwam er na de aankoop van de schilderijen achter dat dit taxatierapport was vervalst. Hij startte in 2003 een civiele procedure met het doel de koopsom van de tien 'Ploegwerken' terug te krijgen en de koop ongedaan te maken zoals vooraf mondeling was afgesproken.

In 2008 verminderde hij zijn eis en ging hij in hoger beroep bij het gerechtshof Leeuwarden verder procederen met 5 omstreden 'Ploegschilderijen' met de titels:

- Het Reitdiep
- Pic de Luc
- Roggestompen
- Gronings Landschap
- Blauw Borgje

Volgens de door de rechtbank Assen benoemde onafhankelijke deskundige, alle geraadpleegde en bij het gerechtshof gehoorde deskundigen en volgens het onafhankelijk uitgevoerde technisch onderzoek, komen unaniem tot één conclusie: Alle vijf omstreden schilderijen zijn vals.

De uitslag van het technisch onderzoek luidde: Alle vijf schilderijen vals. Het schilderspalet van drie van schilderijen komt - na vergelijkend onderzoek met schilderijen van en gesigneerd met 'Cor van Loenen' - overeen met het schilderspalet van Cor van Loenen. Volgens de technisch onderzoeker heeft Cor van Loenen deze drie schilderijen gemaakt, is hij de vervalser.

N.B.

Het is onbegrijpelijk dat met deze feiten drie schilderijen door het gerechtshof Leeuwarden het predicaat kregen van 'twijfelachtig'!

De kunstschilder en kunsthandelaar Cor van Loenen staat samen met zijn echtgenote sinds 1990 centraal in dit verhaal, een verhaal dat vanaf dag één bestaat uit leugens, manipulaties en verdachtmakingen:

1990

Onder diverse namen boden zowel Cor van Loenen als zijn echtgenote werken van de Groninger Ploeg aan bij diverse Nederlandse kunstveilingen;

1993

Taxatierapport vervalst

Achteraf bleek dat er met dit rapport was geknoeid. Uit een begeleidende brief die de verzamelaar bij de aankoop niet ontvangen had bij dit voorlopig en onder voorwaarde opgestelde taxatierapport bleek dat dit rapport uitsluitend bedoeld was voor de dekking van een brandverzekering (niet voor commerciële doeleinden). Bovendien was het taxatierapport een dag na het opstellen door de taxateur ingetrokken. Van Loenen bleef echter van dit ingetrokken document gebruikmaken.

2011

Indienen van valse aangiften bij de politie

Op 25 januari 2011 doet Meijering een aanvullende aangifte bij de politie te Groningen betreffende het indienen van twee valse aangiften wegens smaad door Cor van Loenen tegen Meijering.

Proces-verbaalnummer: PL01KE 2011008689-1. Beide aangiften zijn door het Openbaar Ministerie geseponeerd.

Misleiding rechtsgang

2003–2016

Het echtpaar Van Loenen heeft ruim 14 jaar de rechtsgang belemmerd en misleid door het bewust achterhouden van voor Cor van Loenen belastende rapport – deel II: ‘Schriftkundig onderzoek’ – van het voormalig Gerechtelijk Laboratorium, thans Nederlands Forensisch Instituut. Uit dit rapport bleek dat het schilderij ‘Pic de Luc’ een vervalsing is.

Verzwijgen herkomst

2003–2013

Het echtpaar Van Loenen heeft ruim 11 jaar gezwegen over de

herkomst, daarmee de rechtsgang ernstig belemmerd en daarmee Meijering op enorme kosten gejaagd. Uit het jarenlange onderzoek van Meijering was vastgesteld dat in het begin van de jaren '90 het echtpaar Van Loenen jarenlang zaken deed met de destijds gefortuneerde familie Zwaneveld. Het echtpaar Van Loenen verkocht en leverde in die periode enige honderden schilderijen aan de familie Zwaneveld. De familie Zwaneveld was in die periode bevriend met het echtpaar Jansen. Het echtpaar Van Loenen kende de familie Jansen, omdat zij veelvuldig bij de familie Zwaneveld over de vloer kwamen. In 1995 kwam er een abrupt einde aan de vriendschap tussen de families Zwaneveld en Jansen, toen het echtpaar Jansen er met de 'Kunstcollectie Zwaneveld' - bestaande uit 550 kunstwerken - vandoor ging. In de civiele rechtszaak Meijering-Van Loenen had het echtpaar na 11 jaar gezwegen te hebben over de herkomst van de schilderijen uiteindelijk in 2013 de naam van Jansen prijs gegeven. De conclusie was, dat het echtpaar Van Loenen honderden schilderijen eerst leverde aan de familie Zwaneveld en nadat deze ontvreemd waren door het echtpaar Jansen, dezelfde schilderijen die zij eerder in hun bezit hadden, weer verkochten voor de familie Jansen.

Wat betreft de ontvreemding het volgende. Zakenman Zwaneveld had een probleem bij de Belastingdienst betreffende de inkomsten van zijn gokhallen. Zwaneveld werd zwaar door deze dienst aangeslagen en de dienst nam zijn kunstcollectie in beslag. Om te weten welke borg de dienst had werd een deskundige gevraagd ongeveer 550 schilderijen te taxeren. De deskundige oordeelde dat 90% vals was. Tevens verklaarde de deskundige dat Cor van Loenen de vermoedelijke schilder was. Zwaneveld trof een akkoord met de belastingdienst en de schilderijen werden vrijgegeven en overgedragen aan mevrouw Jansen vriendin van de familie Zwaneveld. Echter bij de overdracht heeft Jansen eventueel met behulp van anderen deze schilderijen verduisterd. De familie Zwaneveld had diverse rechtszaken gevoerd doch door een meinedige verklaring van Jansen waren de schilderijen niet boven water gekomen.

Bij toeval werd Meijering in het bezit gesteld van een stapel foto's van de Zwaneveldcollectie, in totaal 395 stuks. Zo kon de collectie redelijk worden vastgesteld. Zwaneveld had deze namelijk voor dat ze in beslag waren genomen laten fotograferen. Opmerkelijk was dat zeker zeven

van de tien werken die Johan Meijering van Van Loenen gekocht had, ook in deze stapels voorkwamen. Meijering had dus niet alleen valse kunst gekocht maar ook bleken deze vervalsingen nog eens verduisterd te zijn.

Geen strafzaak

Een achttal mogelijk gepleegde strafbare feiten onderbouwd met belastend bewijsmateriaal, zes opeenvolgende aangiften bij de politie en twee klachten indienen bij het Gerechtshof Leeuwarden op grond van artikel 12 van het Wetboek van Strafvordering leidden niet tot een strafzaak.

Twee keer ontsnapte Van Loenen - en bij de tweede keer ook diens echtgenote - aan een strafzaak. In 1993 tijdens de Eerste Altink Affaire en in 2009 tijdens de Tweede Altink Affaire.

Falende optredens van zowel het Openbaar Ministerie in Amsterdam en het Openbaar Ministerie in Assen lagen hieraan ten grondslag.

De Altink Affaire was de langst durende geschiedenis inzake kunstvervalsingen in Nederland en speelt vanaf 1990. De Altink Affaire liet zien, dat culturele erfgoederen in Nederland, zoals de kunstkring 'De Groninger Ploeg', van overheidswege helaas niet beschermd worden. Kunstvervalsers hebben daarmee een vrijbrief.

Aanbod schikking

Meijering had tijdens de civiel rechtelijke procedure drie keer - zonder enig succes - serieuze pogingen ondernomen om deze langdurige en voortstapende zaak te schikken met Van Loenen te schikken, dit vanwege de enorme oplopende kosten van juridische bijstand.

Verandering

Anno 2019, zestien jaar na het eerste maatschappelijke initiatief van Johan Meijering zijn de veranderingen op het gebied van kunstvervalsingen duidelijk merkbaar en zichtbaar in onze Nederlandse samenleving.

8 Media-aandacht

De Altink Affaire II kreeg vanuit de media veel aandacht. Er kwamen in de periode 5 oktober 2016 t/m 2016 ten minste 34 publicaties in verschillende kranten en vakbladen, met onder meer artikelen in landelijke kranten zoals de Telegraaf en Volkskrant. Enkele citaten:

Niemand doet iets. Valse kunst kan ongestraft worden verkocht.

– Nieuwe Revu, nr. 22, d.d. 30 mei 2007.

Oplopende emoties bij rechter.

– Dagblad van het Noorden, d.d. 17 juni 2010.

Experts kraken kwaliteit valse Ploegdoeken.

– Leeuwarder Courant d.d. 16 februari 2011.

Hof verklaart twee doeken van Ploeg-schilder Jan Altink vals.

– Volkskrant d.d. 25 juli 2012.

Als iets mij raakt kom ik in actie.

– Groninger Gezinsbode, d.d. 12 oktober 2016.

Ook de regionale- en nationale televisie besteedden ruimschoots aandacht aan de Altink-affaire II. In de periode 2008-2018 vonden er 22 televisie-uitzendingen plaats.

Op 20 februari en 15 oktober 2008 besteedde de VARA twee televisie-uitzendingen op de nationale televisie in haar programma NOVA.

Op 1 mei 2018 besteedde de AVRO/TROS in haar programma ‘Opgelicht’ eveneens uitgebreid aandacht aan de Altink Affaire II.

9 Voordracht Seoul, 9 november 2018

Op 9 november 2018 werd in Seoul, de hoofdstad van Zuid-Korea, een internationale conferentie gehouden, de ‘International Conference about Authentication and Appraisal’ met deelnemers afkomstig uit alle windstreken van de wereld. Op uitnodiging van de organisatie hield Mr. drs. Oliver Spapens uit Leiden, jurist en kunsthistoricus een voordracht over de ‘Altink Affaire’, de kunstvervalsingen van de ‘Groninger Ploeg’. Zijn lezing werd integraal opgenomen in het tweetalige congresboek (Engels en Koreaans), pagina’s 62 t/m 85.

Dia 1 Introductie website

De Ploegvervalsingen vormen de langstlopende vervalsingszaak in de geschiedenis. Al meer dan drie decennia is de zaak aan het ontwikkelen en deze is nog steeds aan de gang.

Ik zal een overzicht geven van de verschillende aspecten van een vervalsingszaak van deze omvang. Het uiteindelijke doel is om lessen uit deze zaak te trekken op een manier dat vervalsingen in de toekomst gemakkelijker kunnen worden bestreden. Daarnaast zal ik aantonen dat vervalsingen niet alleen beperkt zijn tot grote kunstenaars, maar dat kunstgroepen en kunstenaars met een meer perifere status dezelfde uitdagingen moeten aangaan als internationaal gerenommeerde kunstenaars. Deze lezing is een korte versie van het diepgaande onderzoek dat te vinden is op de De Ploeg 1918-2018 website die in uw programma wordt vermeld.

58	미술품 조사 기준의 중요성 The importance of standards in art research	아니카 에릭슨 Annika Erikson
62	위작 사례 소개 : The Plough Forgery Case The Plough Forgery Case	올리버 스파펜스 Oliver Spapens
86	예술법	
88	진위감정과 소송-도전과 함정	메건 노

Fragment uit
het programma van
de conferentie.

Dia 2 De Ploeg

De Ploeg is een landelijke kunstgroep uit de Nederlandse provincie Groningen. De groep werd opgericht in een openbare vergadering die werd gehouden op 5 juni 1918. Hoewel de belangstelling voor deze bijeenkomst bescheiden was, zou de bijeenkomst een groot succes blijken te zijn. Het was tijdens deze bijeenkomst dat de 12 aanwezige kunstenaars de Groninger kunstcirkel De Ploeg oprichtten. Jan Altink had de naam De Ploeg voorgesteld, omdat het hun doel symboliseerde om te ploegen door de Groninger kunstvelden, die volgens hen onvruchtbaar waren geworden.

Een cruciaal moment in de geschiedenis van De Ploeg was toen Jan Wiegers in 1920 de diagnose van tuberculose kreeg. Met financiële steun van de andere ploegleden ging Wiegers naar een revalidatiecentrum in Davos, waar hij zou worden behandeld. Tijdens zijn verblijf in Davos ontmoette Wiegers de Duitse expressionist Ernst Ludwig Kirchner, lid van de Duitse kunstgroep Die Brücke. Kirchner, die ook aan tbc leed, en Wiegers zouden regelmatig samenwerken tijdens hun verblijf in Davos.

Wiegers werd een bewonderaar van de stijl van Kirchner en bracht zijn hernieuwde enthousiasme voor deze specifieke stijl van expressionisme terug naar Groningen toen hij in 1921 terugkeerde. Het expressionisme dat Wiegers mee terugbracht zou de meerderheid van De Ploeg beïnvloeden in hun stilistische ontwikkeling.

De piek van de internationale erkenning van De Ploeg kwam met hun 15-jarige jubileumtentoonstelling. Deze tentoonstelling bestond uit een goed overzicht van 137 moderne kunstwerken uit heel Europa. Naast werken van De Ploeg-leden zelf, werden grote Europese artiesten zoals Giorgio de Chirico, Paul Klee, James Ensor, Wassily Kandinsky, Constant Permeke en Pablo Picasso getoond.

Dia 3 Vervalsingen kunstenaars

De leden van De Ploeg wiens oeuvres het meest beïnvloed worden door de zaak van de vervalsing zijn Jan Altink, Johan Dijkstra, Jan Wiegers en Hendrik Nicolaas Werkman. De vervalsingen zijn echter niet beperkt tot hun werk.

Dia 4 Vervalser

In 1991 kwam het geval van De Ploeg-vervalsingen aan het licht. Een groot aantal vervalsingen werd aangeboden aan veilinghuizen door koppels onder verschillende namen zoals Hoogeveen, De Haas en Hillebrandt. De kunsthandelaar Renée Smithuis ontdekte dat al deze namen in feite één en hetzelfde paar waren, namelijk Cor en Corrie van Loenen, die aliassen gebruikten om hun identiteit te maskeren. Cor van Loenen, een relatief onbekende Drentse kunstenaar, zou later de vervalser blijken te zijn. Toen Smithuis de veilinghuizen waarschuwde voor Van Loenen, gingen ze op 6 juni 1991 zes afzonderlijke strafklachten in.

Dia 5 Strafzaak

Deze klachten leidden tot een jarenlang onderzoek, uitmondend in een inval in het huis van Van Loenen op 13 juli 1992. Tijdens deze overval werd Van Loenen gearresteerd en 31 schilderijen in beslag genomen. Van deze 31 schilderijen verklaarden Smithuis en Cees Hofsteenge, die door de politie waren gerekruteerd als experts, 28 van hen als vervalsingen. Toch bleef Van Loenen tijdens ondervragingen op het politiebureau van Amsterdam verklaren dat hij onschuldig was. Hij gaf echter toe dat hij in staat was om de vervalsingen te maken. Na vier dagen ondervraging zou Van Loenen worden vrijgelaten. De in beslag genomen schilderijen zouden hem in januari 1993 worden teruggegeven. Kort daarna, in maart 1993, zou de zaak worden afgewezen wegens gebrek aan bewijs. Sterker nog: Van Loenen ontving een vergoeding van het Openbaar Ministerie voor de gevangenisstraf tijdens het verhoor.

De twee deskundigen die de politie had geraadpleegd, waren het niet eens met het besluit van het Openbaar Ministerie om de zaak te laten vallen en startten op 31 maart 1994 een artikel 12-procedure. Deze procedure is een hulpmiddel voor burgers om justitie een verdachte te laten vervolgen, zelfs nadat de aanklachten zijn vervallen.

Op 20 september 1994 werd gemeld dat de procureur-generaal de rechtbank had geadviseerd de zaak opnieuw te laten vallen, hoewel hij meende dat Van Loenen een misdaad had gepleegd, maar dat er geen wezenlijk juridisch bewijs tegen hem was. In september 1995 beval de rechtbank de zaak te laten vallen wegens een gebrek aan juridisch

bewijs tegen Van Loenen. Dit gebrek aan bewijsmateriaal was gedeeltelijk te wijten aan een ernstige procedurefout van het Amsterdamse politiebureau, die het forensisch rapport van de Nederlandse politie, waarin wordt verklaard dat de werken vals zijn, niet had ingediend Nederlands forensisch Instituut (NFI).

Dia 6 Introductie Meijering

Nadat de zaak tegen Van Loenen was afgewezen, zou hij in contact komen met Johan Meijering, een Groninger verzamelaar en De Ploeg-liefhebber. In de periode tussen 1999 en 2002 zijn verschillende transacties tussen Van Loenen en Meijering voltooid. Talloze schilderijen werden verkocht, verhandeld of gebruikt als vervanging voor leningen tussen hen. In 2002 hoorde Meijering dat deze schilderijen in feite vervalsingen, die, zou later blijken, gemaakt waren door Van Loenen zelf. Dit leidde tot de start van de civiele procedure tussen Meijering en Cor van Loenen op 30 januari 2003, toen Meijering van Van Loenen een schadevergoeding eiste. Deze civiele procedure loopt nog steeds. Ik zal een overzicht geven van de verschillende onderdelen van deze procedure en uitleggen wat er in de verschillende fasen is gebeurd.

Dia 7 Lagere rechtbank

De eerste hoorzitting in de procedure vindt plaats op 31 augustus 2005 in de rechtbank van Assen. Centraal in de zaak stonden 10 schilderijen die Van Loenen aan Meijering verkocht.

De belangrijkste vraag was of deze 10 schilderijen vals konden worden verklaard. Omdat Meijering en Van Loenen geen overeenstemming over de te raadplegen deskundige konden bereiken, benoemde de rechtbank C. Buijsert als getuige-deskundige. Buijsert zou de schilderijen als vals bestempelen en hun artistieke waarde op 0 schatten, hun decoratieve waarde 800 euro, wat ruim onder de geschatte 26.000 euro is die Meijering er voor betaalde.

Van Loenen maakte echter bezwaar tegen dit rapport. Hij verklaarde dat het eerste rapport te kort was en geen antwoord gaf op de vragen die de rechtbank had gesteld. Het daaropvolgende vervolgrapport was op verschillende punten in tegenspraak met het eerste rapport en werd daarom genegeerd. Het Hof besloot toen dat op basis van de tekortkomingen van dit rapport de bewering van Meijering faalde en verklaarde dat de schilderijen niet onecht waren. Deze beslissing is enig-

zins bizar. De rechtbank was van oordeel dat de door het gerecht benoemde deskundige zijn werk niet naar behoren had verricht en dat zij daarom de vordering afwezen. Een meer logische actie zou zijn geweest om een nieuwe expert te benoemen voor een second opinion. Meijering zal tegen dit tussenvonnissen in beroep gaan.

Dia 8 Altink - In beroep

De eerste hoorzitting over het beroep van de tussenvonnissen bij het Hof van Beroep te Leeuwarden vond plaats op 16 juni 2010. De vraag in hoger beroep werd teruggebracht tot de echtheid van 5 schilderijen in plaats van 10. De eerste belangrijke erkenning door het Hof van Beroep is dat zij het subjectieve karakter van kunsthistorisch bewijs erkenden en dat gevoel en ervaring een belangrijke rol spelen in de uitspraken van deskundigen over de authenticiteit van de schilderijen. Het Hof verwierp echter alle bewijsmateriaal gepresenteerd door kunsthistorici. De belangrijkste reden voor deze afwijzing is het lage kwaliteitsniveau van de door hen gepresenteerde bewijzen. Ze noemden verschillende feiten over het oeuvre van De Ploeg die door Van Loenen als onwaar werden beschouwd. Van Loenen onthulde daarnaast verschillende inconsistenties in de uitspraken van de kunsthistorici. Het Hof van Beroep heeft het 'Reitdiep' en 'Pic de Luc' echter als vervalsingen verklaard. Dat deden ze op basis van het onderzoek van Milko den Leeuw van ARRS.

Dia 9 Technisch onderzoek I

Dit zijn de twee schilderijen die nep zijn verklaard door de rechtbank.

Het onderzoek uitgevoerd door den Leeuw gebruikte XRF. Het was gebaseerd op een protocol met de technische details en instellingen van het meetinstrument en de visualisatie van de meet-posities om te zorgen voor een permanente mogelijkheid voor een herhaling van de meting, zoals te zien is op de afgebeelde foto's. Het ARRS-onderzoek richtte zich op verfpigmenten, siccatieven en verftoepassingen.

In het onderzoek naar de authenticiteit van de twijfelachtige werken zijn opgenomen: twee originele werken van Jan Altink (te zien in het midden). Twee twijfelachtige werken mogelijk gemaakt door Jan Altink (rechtsboven). Twee twijfelachtige werken mogelijk gemaakt door Johan

Dijkstra (rechtsonder). En een origineel werk van Cor van Loenen (te zien aan de linkerkant). Alle vier de twijfelachtige werken werden bij Van Loenen gekocht. Het schilderij van Van Loenen, dat als referentiepunt dient binnen de probleemdefinitie, werd door Van Loenen aan Meijering als origineel verkocht. De originele Altinks komen voort uit verschillende privécollecties.

Tijdens het onderzoek werden in de gronding drie verschillende witte pigmenten aangetroffen, namelijk zink-, lood- en titaniumwit. De toepassing van de drie verschillende witte pigmenten in de gronding heeft invloed op de duurzaamheid van een schilderij. Vooral de toevoeging van titaanwit tot zinkwit is contraproductief voor het droogproces. Dientengevolge moet een sneldroger of siccatief worden toegevoegd. De toevoeging van deze sneldrogende siccatieven aan het mengsel van de drie pigmenten heeft slechts één doel: het zodanig beïnvloeden van het droogproces dat een actieve krimp en expansie ontstaat. Het krimpen en uitzetten van de grondlaag is nodig om in een korte tijd een zogenaamd ‘natuurlijk ogend’ craqueluurpatroon te creëren.

Dia 10 Technisch onderzoek II

Uit de uitgevoerde metingen bleek dat de oorspronkelijke werken van Altink geen of 0% relatie hebben met de hierboven genoemde mengseltechniek van verf en siccatieven in de gronding. Logisch, want een traditioneel geschoolde schilder als Altink zou zich bewust zijn geweest van het negatieve gedrag van deze gronding.

Indicatief voor een vervalsing is dat dit fenomeen van verfmengen en geforceerd drogen niet alleen kan worden gedetecteerd in de gronding, maar ook in de bovenste laag van het schilderij. Dit is waarschijnlijk een kenmerk van de schilder. De bovenste lagen van het twijfelachtige werk en het werk van Van Loenen laten een overeenkomst zien in de werkwijze en materialen. In overeenstemming met de metingen van de twijfelachtige Altinks, kan een opmerkelijke overeenkomst worden gedetecteerd. De verf, pigmenten en techniek van deze werken tonen een 100% overeenkomst met het originele werk van Van Loenen (de zwarte pijlen in de afbeelding). En een overeenkomst van 0% met de oorspronkelijke Altink (de rode pijlen).

In vergelijking met de twee twijfelachtige Jan Altinks en de twee twijfelachtige Johan Dijkstra's zijn er twee opmerkelijke overeenkomsten: de gebruikte verfpigmenten en mengtechniek vertonen 100% correspondentie met het originele werk van Cor van Loenen. En 0% correspondentie met de originele werken van Jan Altink. Het Hof Leeuwarden heeft deze conclusies aanvaard met betrekking tot de twee twijfelachtige Altinks.

Dia 11 Terug naar de lagere rechtbank en huidige procedure

Nadat het Hof van Beroep had besloten dat twee schilderijen vals waren, werd de procedure terugverwezen naar de lagere rechtbank. De rechtbank kende Meijering onmiddellijk een schadevergoeding toe van ongeveer 40.000 euro en verwees de vaststelling van de andere schade naar een afzonderlijke schadevergoedingsprocedure. Deze procedure gaat in op 21 juni. De zaak is echter nog lang niet afgesloten, omdat Van Loenen hoogstwaarschijnlijk zowel het normale vonnis van de kantonrechter als het vonnis in de schadevergoedingsprocedure zal aanvechten.

Dia 12 Zwaneveld

Deze grootschalige vervalsingszaak wordt nog bizarder, aangezien de vervalsingen die aan Meijering werden verkocht grotendeels afkomstig waren van een verduisterde verzameling. De schilderijen waren oorspronkelijk eigendom van de familie Zwaneveld, een rijke Groningerfamilie uit de gokwereld. Ze bezaten ongeveer 120 gokautomaten. Ze bouwen een grote kunstcollectie op bestaande uit ongeveer 550 kunstwerken waarvan de meesten vermoedelijk van De Ploeg-kunstenaars waren. Ze verwierven echter hun collectie via Van Loenen, en zoals later bleek, hadden ze een verzameling imitaties gekocht.

In 1995 zou het imperium en de rijkdom van Zwaneveld snel instorten als gevolg van een belastingboete van 22,7 miljoen gulden. De Belastingdienst legde beslag op de meeste bezittingen van de Zwanevelds inclusief hun kunstcollectie op 19 april 1995. De werken werden echter niet teruggegeven aan de Zwanevelds nadat het onderzoek was afgerond. Ze werden naar verluidt teruggegeven aan Anna Jansen, die de collectie van Zwaneveld had gekocht, wat later een schijntransactie zou blijken te zijn. Jansen beweert echter dat ze de collectie nooit van de belastingdienst heeft ontvangen en dat de collectie is verdwenen.

Hoewel we niet weten wat er met de collectie is gebeurd, hebben we wel een vrij goede indruk van welke werken erin zaten, omdat Zwaneveld ze had gefotografeerd voordat hij ze aan de belastingdienst overdroeg. Alle foto's zijn verzameld op de website en zijn nu openbaar beschikbaar. Op het scherm ziet u een screenshot van de galerij met deze werken.

Met behulp van deze foto's werd het duidelijk dat Meijering vervalsingen had gekocht, afkomstig uit de verdwenen Zwaneveld-collectie. Van Loenen maakte dus dubbele winst van zijn vervalsingen, eerst van de Zwanevelde, vervolgens van Meijering en andere verzamelaars. Hoe Van Loenen de vervalsingen opnieuw heeft verworven is onbekend, hoewel zijn vrouw verklaarde dat hij ze van Anna Jansen had ontvangen.

De valse werken uit de Zwaneveld-collectie verschijnen zelfs vandaag op de markt, zoals blijkt uit een undercover-koop op een veiling door het Nederlandse tv-programma 'Opgelicht!'. Ze ontdekten dat de vervalsingen nog steeds op kleinere locaties werden geveild en werden doorverkocht, hoogstwaarschijnlijk door een tussenpersoon voor Van Loenen.

De vraag rijst: hoe is het mogelijk dat deze vervalsingen nog steeds op de markt komen en worden geveild, hoewel de wijdverbreide vervalsingen van De Ploeg werken algemeen bekend zijn?

Om de vraag te beantwoorden, moeten we de acties van de partijen bekijken, zowel direct als indirect, en welke verbeteringen nodig zijn.

Dia 13 Handelaren & veilinghuizen

Het paar Van Loenen had veel eerder als vermeende verkopers van de vervalsingen kunnen worden geïdentificeerd als de veilinghuizen een eenvoudige identiteitscontrole hadden uitgevoerd. Het paar gebruikte aliassen om hun werken via de verschillende veilinghuizen te verkopen, en als gevolg daarvan was het onduidelijk dat deze beweerde vervalsingen afkomstig waren van een en hetzelfde paar. Pas toen Renée Smithuis de aliassen identificeerde als zijnde het echtpaar Van Loenen, dienden de veilinghuizen strafrechtelijke klachten in. Als de veilinghuizen een identiteitscontrole hadden uitgevoerd, was de verkoop van de vervalste werken hoogstwaarschijnlijk voorkomen.

Een punt waarop zowel de veilinghuizen als de galerijen tekort zijn geschoten, is het onderzoek naar de authenticiteit van de verkochte werken van De Ploeg. Zelfs nu - na alles wat er is gebeurd - is dit onderzoek afwezig of minimaal. Het meest aangrijpende voorbeeld hiervan is een kunsthandel die een Altink te koop aanbiedt in het displayvenster vergezeld van de tekst:

'Als deze J. Altink vals is, wordt deze meteen verwijderd!'

De Ploeg-werken zijn verkocht zonder dat er behoorlijk onderzoek is gedaan naar hun authenticiteit, terwijl het regelen van een standaard-check voor de herkomst van een werk en een raadpleging door een expert betrekkelijk eenvoudig is. In plaats daarvan waren de verkopende partijen bezig met het verkopen van De Ploeg-werken, ongeacht de verificatie van de echtheid van de werken. Als de herkomst van de door Van Loenen verkochte werken was gecontroleerd in combinatie met een mogelijke mening van een expert, zouden veel van de zogenaamde vervalsingen nooit de markt hebben bereikt. Het meest bizarre aspect van dit alles is dat zelfs vandaag de dag nog steeds, ondanks alle negatieve berichten over de zaak van de vervalsing, galeries en veilinghuizen, De Ploeg nog steeds werkt zonder enige vorm van authenticiteitsonderzoek.

Het meest flagrante voorbeeld hiervan komt uit het eerder genoemde tv-programma. Toen het veilinghuis geconfronteerd werd met de vervalsing die ze verkochten, begonnen ze excuses te maken voor tijdsdruk, ook al hadden ze in het verleden ook valse werken van De Ploeg verkocht en hadden ze de koper daarvan moeten compenseren. Ze gingen nog verder door te stellen dat ze het werk nooit als authentiek hadden verkocht, alleen dat het een werkplaatsstempel op de achterkant van het schilderij had. Zo'n misleidende verklaring suggereert dat het schilderij authentiek is, maar als het werk een vervalsing blijkt te zijn, kunnen ze zich erachter verschuilen.

Dia 14 Kunstexperts

De afwezigheid van een catalogus raisonné (inventaris van het volledige werk van een kunstenaar) vormt een groot probleem als het gaat om de authenticiteit van het oeuvre van De Ploeg. Een catalogus kan het aantal vervalsingen dat op de markt verschijnt aanzienlijk verminderen. Instituten zoals het Groninger Museum, Stichting De Ploeg en de

Johan Dijkstra Stichting hebben allemaal het gezamenlijke doel om het oeuvre van De Ploeg in stand te houden. Zij zouden de meest geschikte partijen zijn om deze catalogus raisonné te maken, vooral gezien het feit dat deze partijen toegang hebben tot verschillende relevante De Ploeg-archieven. Het feit dat geen van hen een actieve poging heeft gedaan om een catalogus of zelfs een artikel over de vervalsingen te publiceren, biedt de vervalsingen de kans om te floreren. Een reden hiervoor zou kunnen zijn dat hun eigen referentie-oeuvre in de musea wordt aangetast door deze vervalsingen.

Bovendien was er vrijwel geen actieve betrokkenheid van deskundigen bij het bestrijden van de Ploeg-vervalsing. Een zeer opmerkelijk aspect is dat er geen wetenschappelijke artikelen over het grote aantal vervalsingen zijn gepubliceerd. Erger is zelfs het feit dat de vervalsingen zelfs niet worden genoemd in wetenschappelijke artikelen over De Ploeg, hoewel de vervalsingen een belangrijk deel uitmaken van het wetenschappelijke debat, omdat het onmogelijk is om kunsthistorische conclusies te trekken over het oeuvre van De Ploeg zonder het risico te lopen dat conclusies gebaseerd zijn op vervalsingen.

Dit is niet vanwege het gebrek aan publicaties over De Ploeg; dit jaar is in het licht van de 100-jarig bestaan van De Ploeg een groot volume uitgegeven met bijdragen van vele vooraanstaande kunsthistorici en experts van De Ploeg, waaronder Henk van Os. Het lijkt erop dat de experts het bestaan van de vervalsingen liever ontkennen dan hen actief adresseren. Ze willen graag praten over het belang van De Ploeg, zonder echt de problemen aan te pakken, zo lijkt het.

Een laatste punt is dat wanneer een verklaring over de authenticiteit van een schilderij wordt gemaakt, dit op zo'n vage manier wordt gedaan, bijvoorbeeld omdat de hand niet goed aanvoelt, of dat het 'zichtbaar een vervalsing is'. Deze verklaringen hebben geen reële waarde, zoals ook bleek in de rechtbank.

Ook voor de stilistische analyse van kunstwerken is het belangrijk om te werken met een duidelijk protocol. Een oplossing voor dit probleem zijn de '2014 Authentication in Art Guidelines on Art & Law', die een duidelijk model bieden waarmee een expert zijn bevindingen zodanig kan inbrengen dat deze in een rechtszaak kan worden gebruikt.

Dia 15 Verzamelaars

Bij de aanschaf van kunst moet men zich realiseren dat een bepaalde verantwoordelijkheid bij de koper (ook wel ‘caveat emptor’) ligt. Deze verantwoordelijkheid houdt in dat de koper een kunstwerk moet onderzoeken alvorens het aan te schaffen, vooral wanneer de verkopende partij dit heeft nagelaten of verzuimd te doen. Dit omdat de oorsprong van kunst niet eenduidig is vastgesteld. De oorsprong en de staat spelen een cruciale rol bij het bepalen van de waarde van een kunstwerk. Een kunstwerk krijgt zijn waarde omdat het is gemaakt door deze of gene kunstenaar en niet door een vervalsers of kopiist. Met andere woorden: omdat het een authentiek werk is van de hand van de kunstenaar in kwestie.

Om de echtheid van een kunstwerk te verifiëren, moet de koper de status bepalen. Dit gebeurt via kunsthistorisch onderzoek, evenals onderzoek naar de materiaaleigenschappen en gebruikte schildertechnieken. In veel gevallen zal de koper niet getraind zijn in het beoordelen en onderzoeken van het kunstwerk en het bijbehorende bewijsmateriaal. De koper zal daarom een expert moeten raadplegen. Deze raadpleging is het minimaal vereiste due diligence (onderzoek) voor een koper die een kunstwerk wil kopen.

Deze due diligence reikt ook naar het juridische aspect van kunsttransacties. In het geval van vervalsing heeft Meijering nooit een goed contract gesloten met Van Loenen. Er waren in feite contracten ondertekend door zowel Van Loenen als Meijering, maar deze contracten werden amateuristisch en slecht opgesteld. Bij transacties met aanzienlijke bedragen is het geen overbodige luxe om ze door een advocaat of notaris te laten vastleggen, of op zijn minst goed gedocumenteerd te zijn. Professioneel opgestelde contracten hadden waarschijnlijk een juridische procedure kunnen voorkomen, of op zijn minst de positie van Meijering tijdens de procedure aanzienlijk hebben verbeterd.

De Ploeg-vervalsingenzaak leert ons 4 belangrijke lessen voor verzamelaars:

- 1 Bij de aankoop van een kunstwerk moet altijd een deskundige worden geraadpleegd, vooral wanneer het, zoals in dit geval, om aanzienlijke geldbedragen gaat.

- 2 Zorg dat de transactie goed gedocumenteerd is. Een goed geschreven contract kan veel problemen voorkomen.
- 3 In het geval dat een transactie leidt tot gerechtelijke procedures, houd dan een professionele instelling. Te persoonlijk betrokken zijn bij de juridische procedure kan de zaak schaden en kan aanzienlijke gevolgen hebben voor de duur en het resultaat.
- 4 Laat professionele vertegenwoordigers en partijen met de pers praten. Ook hier geldt het adagium dat persoonlijke betrokkenheid alleen de zaak kan schaden.

Dia 16 Economische impact: winst

Maar waarom is het belangrijk dat we vervalsingen aanpakken als het gaat om, voor de kunstmarkt, kleinere waarden en kunstenaars? Allereerst natuurlijk om ons cultureel erfgoed en geschiedenis te beschermen tegen vervuiling. Maar zelfs als u daar niet om geeft, is er een belangrijke economische prikkel om deze vervalsingen te voorkomen. Ten eerste is het bij benadering dat Van Loenen meer dan 4 miljoen euro winst maakte uit deze vervalsingen, dit is een aanzienlijke hoeveelheid geld. Dit is zelfs een voorzichtige schatting op basis van het aantal vervalsingen dat bekend is van de Zwaneveld-collectie. De echte winst gemaakt door Van Loenen ligt naar alle waarschijnlijkheid hoger, ook rekening houdend met het feit dat hij tweemaal profiteerde van de Zwaneveld-collectie.

Dia 17 Economische impact: schade

Vanuit economisch oogpunt misschien wel het meest interessant is het feit dat de vervalsingen een enorme impact hebben op de economische waarde van de werken van De Ploeg-artisten. De foto achter mij toont de gemiddelde waarde van het werk van Jan Altink dat op een veiling werd verkocht. Zoals u al kunt zien, daalt de waarde aanzienlijk na het arrest van de lagere rechtbank van 2008, waarin de betrokken werken niet als vervalsingen werden aangemerkt. Samen met Gregory Day van de Universiteit van Mississippi werd zowel correlatie als causaliteit aangetoond tussen de vervalsingen van het werk van Altink en de waardevermindering. Dit bewijst dat vervalsingen niet alleen economisch schadelijk zijn voor degenen die ze kopen, maar voor de markt als geheel.

Dia 18 Samenvatting

De problemen reiken zelfs nog verder dan die ik vandaag heb genoemd, zoals onbetrouwbare of incompetent journalistiek, advocaten die niet weten hoe met kunstgerelateerde zaken om te gaan en meer ongepast onderzoek naar de De Ploeg-vervalsingen, maar er is geen tijd om deze aan te pakken. Wat de zaak van de Ploeg-vervalsingen ons laat zien, is dat de kunstwereld vervalsing serieus moet nemen, niet alleen voor grote artiesten als Leonardo en Modigliani, maar ook voor kleinere kunstgroepen zoals De Ploeg. Als we dit feit niet overal in de kunstwereld, maar ook op regeringsniveau erkennen en beginnen met het ontwikkelen van best-practices, wetgeving en meer verantwoordelijkheid voor de kunstmarkt, is het alleen maar wachten op een volgende De Ploeg-zaak.

Dia 19 Oplossingen gepresenteerd bij AiA

Ik wil echter niet plechtig eindigen, maar wil een aantal van de ontwikkelingen laten zien die AiA de afgelopen jaren heeft gepresenteerd. De 'Guidelines on Art & Law' bieden een modelwetenschappelijk rapport dat voldoet aan de minimale bewijsvereisten voor gerechtelijke procedures. Zoals bleek tijdens de gerechtelijke procedures van deze zaak, is het essentieel dat het bewijsmateriaal in de procedure met betrekking tot kunst op een gestructureerde manier wordt gepresenteerd door het volgen van een protocol. Deze richtlijnen bieden deze structuur.

De richtlijnen voor catalogus raisonné bieden een blauwdruk voor elke catalogus raisonné en het betrokken onderzoek. Vooral voor corrupte oeuvres zoals die van de De Ploeg-artiesten is het belangrijk dat de maker van een catalogus raisonné ijverig is tijdens zijn onderzoek. Deze richtlijnen bieden de eerste handvaten die de onderzoeker nodig heeft. Het combineren van de richtlijnen over catalogus raisonné met het handboek dat eerder vandaag werd gepresenteerd door de Werkgroep Technische Kunstgeschiedenis biedt een solide uitgangspunt voor de technische catalogus raisonné. De technische catalogus raisonné is de volgende stap in de evolutie van de catalogus, zodat deze aan de moderne normen voldoet. Deze catalogus combineert de elementen van klassieke catalogi met nieuwe inzichten van de materiaalwetenschappen.

Ten slotte is er de lancering van het Court of Arbitration for Art (CAfA).

Zoals blijkt uit de hele De Ploed-vervalsingszaak, is incompetentie van rechters, advocaten, kunstexperts en andere betrokkenen zeer schadelijk geweest voor de zaak en heeft dit geresulteerd in de langstlopende zaak in de kunstgeschiedenis. CAfA dat is gebouwd op juristen met affiniteit voor kunst, en kunstexperts met affiniteit voor de wet, zal dit soort gevallen in de toekomst voorkomen.

Het is een enorme stap voorwaarts als het rechtssysteem gevallen van vervalsing naar behoren behandelt en er feitelijk afdwingbare consequenties voor vervalsers zijn wanneer ze worden betrapt. CAfA biedt de mogelijkheid voor deze stap door een civielrechtelijke omgeving te creëren waar slachtoffers van vervalsers kunnen worden gecompenseerd en vervalsers financieel worden gestraft. Maar voor meer hierover laat ik het over aan werkgroep Art & Law.

Ik wil graag eindigen met u te informeren over de website, waarvan het adres achter mij en in het programma te zien is. Op deze website is documentatie en andere informatie over deze zaak op een gestructureerde manier onderzocht en gepresenteerd. De geleerde lessen in dit geval zijn ongetwijfeld van toepassing op andere soortgelijke gevallen, misschien niet in omvang, maar zeker op de manier waarop de kunst- en juridische wereld ermee omgingen.

Ik dank u voor uw aandacht.

10 Curriculum Vitae Johan Meijering

- Geboortedatum: 19 maart 1947
- Geboorteplaats: Kampen
- Burgerlijke staat: Ongehuwd (gehuwd geweest)
- Woonplaats: Groningen
- Kinderen: Margarethe, William, Alexander
- Kleinkind: Christiaan-Carlos

Gewoond in de volgende plaatsen:

Kampen, Zwolle, Rotterdam, Lochem, Vroomshoop (O), Den Ham (O), Hengelo, Leeuwarden (vanaf 1962), Groningen (vanaf 1990).

Studeerde na afstuderen aan de Sociale Academie Twente te Hengelo- sociale wetenschappen aan de Rijksuniversiteit van Groningen. In 1980 afgestudeerd, specialisatie organisatieontwikkeling. Begon zijn (ambtelijke) carrière als (hoofd)agent van gemeentepolitie. Werkte nadien als maatschappelijk werker en sociale wetenschapper voor verschillende gemeentelijke overheden. Gaf als de coördinator van het InSa-project - opdrachtgever provincie Friesland - leiding aan een onderzoeksteam.

Rode draad in zijn leven: organiseren, (ver)bouwen en wonen, kunst, dans en theater.

Nam van jongs af aan vele initiatieven op cultureel gebied en op het terrein van woon- en leefmilieu.

Gaf vanaf 2003 met zijn (dans)partner Carla Durville dans- en theater- voorstellingen (benefiet) en workshops in binnen- en buitenland, regelmatig in samenwerking met de door hem opgerichte groep Nostalgia (muziek, zang en dans).

Samenvatting belangrijkste activiteiten op cultureel gebied en op het terrein van woon- en leefmilieu.

- 1964 Oprichter en voorzitter (1964 t/m 1967) dans- en instuifvereniging K 64 (Kuifje '64) in Leeuwarden.
- 27-04-1966 Initiatiefnemer, organisator en presentator benefiet song- en muziekfestival in Leeuwarden.
- 1971 Bestuurslid (1971 en 1972) van de Vereniging voor Handenarbeid, afdeling Friesland/Leeuwarden.
- 1972 Mede-initiatiefnemer en -oprichter, bestuurslid (1972 en 1973) van de IPA (International Police Association), afdeling Friesland.
- 1986 Initiatiefnemer en oprichter van de O.S.A. (Onafhankelijke Secretarie Ambtenaren) van de gemeentesecretarie van de gemeente Leeuwarden.
- 1990 Initiatiefnemer om het woon- en leefmilieu in Groningen (Hoogkerk) te verbeteren. Actievoerder om gezichtsbepalende (beeldende) kunstwerken in openbare ruimten te realiseren. Tevens initiatiefnemer om de geluidswal langs de A-7 in Groningen (Hoogkerk) te verlengen.
- 1991 Initiatiefnemer en mede-eigenaar van 'Kijkbungalow Minerva' (1991 t/m 1994) te Groningen (Hoogkerk), een gratis onafhankelijk advies-, informatie- en ideeën centrum, tevens expositieruimte. Organisator 37 tentoonstellingen. Bezoekers in vier jaar: ruim 13.000 uit binnen- en buitenland.
- 1993 Initiatiefnemer en medeorganisator kunstmanifestatie in Groningen (Hoogkerk) ter gelegenheid van de viering van het 75-jarig bestaan van de kunstkring de 'Groninger Ploeg'. Eendagstentoonstelling met 75 Ploegschilderijen in 30 woonhuizen in de Jan van der Zeestraat.
Bezoekers: ca. 2000.
- 1993 Mede-initiatiefnemer en organisator van de kunstwinkel van beeldende kunstenaars aan de Grote Markt no. 43 te Groningen.
- 27-04-1994 Oprichter en voorzitter (1994 en 1995) van de stichting (kunsthuis) 'De Permanente' te Groningen.

- 1998 t/m 2001 Organisator tientallen tentoonstellingen in onder meer verpleeghuis Innersdijk te Groningen en het Streekmuseum 'De Oude Wôlden' te Bellingwolde.
- 1999 Initiatiefnemer en medeoprichter van de stichting 'La Pasión' centrum voor Argentijnse Tango en multiculturele activiteiten te Groningen (bestuurslid van 1999 t/m 2001).
N.B. De gevel van La Pasión werd in 2001 genomineerd voor de verkiezing van het mooiste bouwwerk van de gemeente Groningen en werd winnaar van de publieksprijs.
- 1999 Initiatiefnemer en medeoprichter van de stichting 'Do' uitwisseling van Japanse kunst en cultuur en voorts al hetgeen met één en ander direct of indirect verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.
- 2000 Initiatiefnemer en oprichter van 'Los Lunaticos', een klein (theater) gezelschap: twee Argentijnse Tango dansers en een gitarist).
- 07-11-2001 Initiatiefnemer, coördinator en deelnemer dansoptreden Argentijnse Tango met zes dansparen prins Willem-Alexander en prinses Máxima bij hun bezoek aan Groningen.
- 2001 Initiatiefnemer en mede-sponsor (50%) van de stad-safari in Groningen, een culturele manifestatie met Willem de Ridder.
- 2004 Initiatiefnemer en oprichter muziek- en dansgezelschap Nostalgia (4 personen: twee dansers Argentijnse Tango, violist en sopraan). Optreden in onder meer Egypte (uitzending Egyptische TV – Channel 5).
- 2004 t/m 2006 Stelde zijn geheel verbouwde woonhuis 'La Nueva Pasión' (nieuwe passie) incidenteel (gratis) beschikbaar voor kleinschalige culturele activiteiten. Het pand werd ingewijd door kleinzoon Christiaan-Carlos. In de hal van het pand is een gedenksteen ingemetseld met de tekst:
La Nueva Pasión
inaugurado por
Christiaan-Carlos Meijering
14 Mayo 2004

- 20 t/m 27
08-2006 Het Groningse dansgezelschap Galili Dance gaf van 20 t/m 27 augustus 2006 tijdens het jaarlijkse festival Noorderzon een aantal solodansvoorstellingen in 'La Nueva Pasión'. Dat gebeurde in het kader van het project Your Place /My Place, waarbij vijf woonhuizen in de stad dienden als decor voor vijf verschillende solovoorstellingen door vijf verschillende Galili dansers, gemaakt door vijf internationale gastchoreografen.
- 04-10-2006 Initiatiefnemer om het vervalsen van kunst en de handel in valse kunst, in het bijzonder van de kunstkring de 'Groninger Ploeg' aan banden te leggen. De initiatiefgroep 'Ploegaffaire' onderzoekt diverse mogelijkheden op dit terrein.
Publiceerde 'Mijn pleidooi inzake de Altink-affaire'.
- 2007 Uitbreiding muziek- en dansgezelschap Nostalgia (7 personen: tenor, sopraan, concertpianiste, twee violisten, popartiest, twee dansers Argentijnse Tango).
- 2007 Mede-initiatiefnemer Stichtingen Oprechte Kunsten Stichting Echt/Vals i.o.
- 02-01-2007 Oproep en voorstellen aan het bestuur van de provincie Groningen: In het kader van te nemen milieumaatregelen:
 - het invoeren van een eenmalige vuurwerkvrije jaarwisseling
 - het structureel invoeren van autoloze zondagen
- 18-01-2007 Voordracht op het symposium 'Echt/Vals', Waterkantzaal PTA in Amsterdam. Overige sprekers: Geert Jan Jansen, Jan Pieter Glerum, Roland Janssen, Aad du Croix Timmermans.
- 13-06-2007 Publicatie 'Woensdag de Dertiende' Een persoonlijke reactie tegen onrecht, list en bedrog, machtsmisbruik, intimidatie en bureaucratie! Overhandiging 1e exemplaar aan de voorzitter adviescommissie 'Omgeving en Milieu' provincie Groningen.
- 05-07-2007 Publicatie 'Nachtmerrie van een kunstliefhebber'
Altink-affaire I en II in 'vogelvlucht'
Overhandiging 1e exemplaar aan Hans Alders, Commissaris van de Koningin van de provincie Groningen.
- 16-07 t/m
08-08-2007 Initiatiefnemer/leider China zomer-tournee dans- en muziek-gezelschap Nostalgia.

- Initiatiefnemer/leider China zomer-tournee dans- en muziekgezelschap Nostalgia. Diverse optredens in staatstheaters in Lanzhou, hoofdstad provincie Gansu in Centraal China.
Uitzending voor Chinese TV.
- 23-11-2007 Publicatie 'Nostalgia China-tournee Zomer 2007'. Overhandiging 1e exemplaar aan Max van de Berg, Commissaris van de Koningin in de provincie Groningen.
- 06-08-2008 Initiatiefnemer, medeoprichter en secretaris stichting 'Staakt Het Vuren'
Doel: Een bijdrage leveren aan het vervangen van het afsteken van consumentenvuurwerk door milieuvriendelijk, veilig, professioneel vuurwerk en lasershows.
- 08-12-2008 Nieuwspoort in Den Haag.
Publicatie boeken:
- 'Vuurwerk. Dagboek van een ruststoker.'
ISBN: 978 90 8954 0690
 - 'Vuurwerk. Feiten liegen niet.'
ISBN: 978 90 8954 0775
- 11-08-2009 Initiatiefnemer en interviews documentaire 'Arie Zuidersma. Als je schildert vergeet je alles'.
Documentaire ter gelegenheid van de viering van zijn 87e verjaardag op 6 januari.
Eerste opname en interview gestart op 11 augustus 2009.
- 27-10-2011 Initiatiefnemer en met Carla Durville en samensteller boek 'Dromen en geheimen. De andere wereld van Arie Zuidersma'
- 'Dromen en geheimen. De andere wereld van Arie Zuidersma'
ISBN: 978 90 8954 3349 (hard cover)
ISBN: 978 90 8954 3370 (soft cover)
- Presentatie in de raadszaal in Vries (Dr) van de gemeente Tynaarlo.
- 13-11-2011 Opening expositie (12 november 2011 t/m 8 januari 2012) van het werk van het langst levende lid van de oude garde van de Groninger Ploeg (ca. 10 jaar voorzitter), Arie Zuidersma (1925)
en Aukje Niemeijer in galerie Ruigewaert in Niezijl (Gr.).

- 13-11-2011 Première van de documentaire ‘Arie Zuidersma. Als je schildert vergeet je alles’ ter gelegenheid van de viering van zijn 87e verjaardag op 6 januari 2012.
Eerste opnamen en interviews gestart op dinsdag 11 augustus 2009.
Interviews Johan Meijering.
- 07-09-2015 Alternatief plan ‘Nieuw Groninger Forum’ ingediend bij het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen voor de locatie van het Groninger Forum;
Voorstel om een raadgevend referendum te organiseren.
- 18, 19-09-2015 Bedenker en initiatiefnemer van het eerste ‘Tango Festival La Pasi3n Groningen. Op 18, 19 en 20 september 2015.
Een jaarlijks terugkerend festival in het derde weekend van de maand september.
- 19-09-2015 Initiatiefnemer en organisator ‘Reünie La Pasi3n’ in de ‘Vrijdag Concertzaal’ in Groningen
Presentatie boeken:
 - ‘La Pasi3n. Salon de Tango y Cultura. Een bron van inspiratie’
ISBN: 978 90 8954 7927
 - ‘Argentijnse tango. Van Groningen tot Maastricht’.
ISBN: 978 90 8954 7927
Filmische terugblik: ‘La Pasi3n. Salon de Tango y Cultura’.
- 09-2016 Overhandiging eerste exemplaar boek ‘Groninger Forum. Een bodemloze put’ aan F.J. Paas, Commissaris van de Koning in de provincie Groningen.
 - ‘Groninger Forum. Een bodemloze put’
ISBN: 978 90 8954 8863
- 17-09-2016 Initiatiefnemer en organisator ‘Reünie Kijkbungalow Minerva’ in de ‘Vrijdag Concertzaal’ in Groningen.
Presentatie boek:
 - ‘Kijkbungalow Minerva’
ISBN: 978 90 8954 8870
Filmische terugblik: ‘Kijkbungalow Minerva’

11 Verschenen boeken

Vuurwerk, <i>Dagboek van een ruststoker</i> Johan Meijering	2008	ISBN: 978 90 8954 0690
Explosief vuurwerk, <i>Feiten liegen niet</i> Johan Meijering	2008	ISBN: 978 90 8954 0775
Dromen en geheimen <i>De andere wereld van Arie Zuidersma</i> Samenstelling Johan Meijering en Carla Durville	2011	ISBN: 978 90 8954 3349
La Pasión, <i>Salon de Tango y Cultura</i> Johan Meijering	2015	ISBN: 978 90 8954 7927
Argentijnse Tango <i>Van Groningen tot Maastricht</i> Johan Meijering	2015	ISBN: 978 90 8954 7903
Groninger Forum <i>Een bodemloze put</i> Johan Meijering	2016	ISBN: 978 90 8954 8663
Kijkbungalow Minerva <i>Een inspirerende kijk op wonen en kunst</i> Johan Meijering	2016	ISBN: 978 90 8954 8870
Consumentenvuurwerk <i>Van volksvermaak tot overheidsverbod</i>	2020	ISBN: 978 94 6365 3015
Uitgesproken (bundel) Johan Meijering	2021	ISBN: 978 94 6365 408 1
In bewerking		
Grenzeloze passie - Autobiografie	2022	
Kuifje '64	2023	
Argentijnse tango. Van Groningen tot China	2024	

